

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO dla Aktualizacji „POŚ dla miasta Wrocławia na lata 2004-2015”

SPIS TREŚCI		
1.	Wstęp	2
1.1.	Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami	4
1.2.	Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy	19
1.3.	Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania	20
1.4.	Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	23
2.	Określenie, analiza i ocena	24
2.1.	Istniejącego stanu środowiska oraz potencjalnych zmian tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	24
2.2.	Stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	36
2.3.	Istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczących obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody	38
2.4.	Celi ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu	40
2.5.	Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: <ul style="list-style-type: none"> ● różnorodność biologiczną, ● ludzi, ● zwierzęta, ● rośliny, ● wodę, ● powietrze, ● powierzchnię ziemi, ● krajobraz, ● klimat, ● zasoby naturalne, ● zabytki, ● dobra materialne - z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.	42
3.	Przedstawia	56
3.1.	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru	56
3.2.	Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy	58
4.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	70

1. Wstęp

Organ opracowując projekt Aktualizacji „Programu Ochrony Środowiska” zobowiązany jest do sporządzenia prognozy oddziaływania tego dokumentu na środowisko. Podstawą prawną sporządzenia niniejszej „Prognozy oddziaływania na środowisko” są przepisy ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.).

Zakres Prognozy odpowiada wymogom w/w ustawy, a także uwzględnia wszystkie elementy zawarte w specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

W skład opracowania wchodzi:

- Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami;
- Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy;
- Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania;
- Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko;
- Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;
- Określenie, analiza i ocena:
 - Istniejącego stanu środowiska oraz potencjalnych zmian tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
 - Stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
 - Istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczących obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody,
 - Celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposobów, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
 - Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
 - dobra materialne,
 - krajobraz,

- klimat,
- ludzi,
- powietrze,
- powierzchnię ziemi,
- rośliny,
- różnorodność biologiczną,
- wodę,
- zasoby naturalne,
- zabytki,
- zwierzęta

z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

- Przedstawia:
 - Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
 - Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

W zakresie Prognozy uwzględniono ponadto uwagi zgłoszone do projektu Programu Ochrony Środowiska przez:

- Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu (pismo z dnia 27 listopada 2008 roku znak ZNS-JŁ-621-1254/08) – Uzgodniony został zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko opracowanej dla aktualizacji w/w Programu Ochrony Środowiska jak w Art. 41 ust. 2 ustawy z dnia 27.04.2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zmianami).
- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu (pismo z dnia 4 grudnia 2008 roku znak RDOŚ-02-WSI-6617-2/3/225/08/ag) – Uzgodniony został zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko opracowanej dla aktualizacji w/w Programu Ochrony Środowiska. Prawidłowe przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko możliwe jest tylko przy pełnym zakresie prognozy oddziaływania na środowisko wraz

z uwzględnieniem w jej treści, informacji zawartych w prognozach dla innych dokumentów powiązanych z niniejszym dokumentem. Z uwagi na występowanie obszarów chronionych prognoza powinna określać, analizować i oceniać ewentualne znaczące oddziaływanie na te obszary, jak również na pozostałe formy ochrony przyrody i inne elementy środowiska przyrodniczego.

- Polski Klub Ekologiczny Okręg Dolnośląski Wrocław (pismo z dnia 4 grudnia 2008 roku znak L.dz. 126/12/2008)
- Zarząd Dolnośląskiej Fundacji Ekorozwoju Wrocław
- Dolnośląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych we Wrocławiu.

1.1. Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

Aktualny stan środowiska oraz infrastruktury został przyjęty jako punkt odniesienia Programu Ochrony Środowiska. Sposób opracowania Programu został podporządkowany metodologii, która polegała na wymianie informacji i konsultacjach pomiędzy wyznaczonymi przedstawicielami Urzędu Miasta Wrocławia oraz z jednostkami organizacyjnymi zajmującymi się zagadnieniami z zakresu ochrony środowiska, rozwojem infrastrukturalnym oraz edukacją ekologiczną miasta. Do podstawowych zadań należało:

- Ustalenie zakresu i formy opracowania w oparciu o dyskusje z przedstawicielami instytucji,
- Zgromadzenie, przegląd oraz ocena wszelakich dostępnych informacji o stanie środowiska Miasta Wrocławia,
- Określanie metod realizacji Programu oraz jego monitorowanie,
- Sprecyzowanie harmonogramu celów krótkoterminowych i długoterminowych oraz zadań priorytetowych do realizacji w zakresie Programu Ochrony Środowiska,
- Weryfikacja i konsultacje opracowania Programu z przedstawicielami Urzędu Miasta Wrocławia oraz zatwierdzenie Programu przez Radę Miejską w formie uchwały.

Program Ochrony Środowiska oparty jest na „*Polityce ekologicznej państwa w latach 2009-2011 z perspektywą do roku 2016*”.

Dokument ten składa się z następujących rozdziałów:

Rozdział 1 – Wstęp

W rozdziale tym przedstawiona została podstawa prawna opracowania wraz z formą realizacji, ponadto ogólna charakterystyka obszaru, struktura Programu wraz z metodyką tworzenia.

Rozdział 2 – Założenia wyjściowe Programu

Rozdział ten zawiera uwarunkowania Programu, podstawowe zasady polityki ekologicznej państwa, priorytety w zakresie ochrony środowiska, uwarunkowania wynikające ze strategii

rozwoju województwa dolnośląskiego i programu zrównoważonego rozwoju oraz nadrzędny cel Programu.

Rozdział 3 – Cele i zadania o charakterze systemowym

W rozdziale tym omówiony został przyszłościowy rozwój społeczno - gospodarczy Miasta Wrocławia w aspekcie ochrony środowiska, aktywizacja rynku do działań na rzecz ochrony środowiska wraz z edukacją ekologiczną mieszkańców.

Rozdział 4 – Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego

Rozdział ten zawiera ochronę powietrza atmosferycznego (w tym wykorzystanie energii odnawialnej) ochronę przed hałasem, ochronę jakości wód i stosunków wodnych (w tym racjonalne korzystanie z wody i ochronę przed powodzią), ochronę przed polami elektromagnetycznymi, ochronę przed awariami przemysłowymi, gospodarkę odpadami.

Rozdział 5 – Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne użytkowanie zasobów przyrody

W rozdziale tym ujęta została ochrona przyrody i krajobrazu, ochrona lasów, ochrona gleb oraz ochrona zasobów kopalin.

Rozdział 6 – Monitoring realizacji Programu

Rozdział ten zawiera instrumenty zarządzania polityką środowiskową (instrumenty prawne, finansowe, społeczne, strukturalne), podstawy monitoringu środowiska, organizację zarządzania środowiskiem (w tym m.in. cykliczną ocenę realizacji Programu, monitoring, harmonogram oraz współpracę w ramach wdrażania Programu).

Rozdział 7 – Aspekty finansowe realizacji Programu

W rozdziale tym opisane są ramy finansowe wdrażania Programu Ochrony Środowiska, potencjalne źródła finansowania przedsięwzięć Programu oraz koszty realizacji przedsięwzięć w latach 2008-2011 (wg dziedzin ochrony środowiska).

W trakcie opracowywania Programu uwzględniono jego zgodność z następującymi dokumentami do których należą:

➤ ***Polityka ekologiczna państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016***

Nadrzędnym, strategicznym celem polityki ekologicznej państwa jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju (mieszkańców, zasobów przyrodniczych i infrastruktury społecznej) i tworzenie podstaw do zrównoważonego rozwoju społeczno - gospodarczego.

W Polityce ekologiczna państwa określono priorytety polityki ekologicznej, zgodnie z którymi planowane działania w obszarze ochrony środowiska w Polsce wpisują się w priorytety w skali Unii Europejskiej. Zgodnie z ostatnim przeglądem wspólnotowej polityki ochrony środowiska do najważniejszych wyzwań należy zaliczyć:

- działania na rzecz zapewnienia realizacji zasady zrównowżonego rozwoju,
- przystosowanie do zmian klimatu,
- ochrona różnorodności biologicznej.

Ważny jest aktywny udział strony polskiej w prowadzonych na forum Unii Europejskiej dyskusjach nad przyszłym kształtem prawa wspólnotowego w zakresie ochrony środowiska, szczególnie w odniesieniu do zagadnienia zmian klimatu.

Biorąc pod uwagę przyszłą prezydencję RP w 2011 r. jako wstępną strategię można wskazać tematy:

- ochrona bioróżnorodności,
- renaturalizacja i udrażnianie rzek.

Zgodnie z Polityką ekologiczną państwa należy skoncentrować się nad realizacją zadań uwzględnionych w poszczególnych priorytetach, które powinny:

- uwzględniać w planach zagospodarowania przestrzennego zasad ochrony środowiska i ochrony przyrody,
- prowadzić do ochrony głównych zbiorników wód podziemnych przed nadmierną i nieuzasadnioną ich eksploatacją oraz przed zanieczyszczeniem z powierzchni terenu,
- prowadzić do ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem (głównie poprzez realizację zadań związanych z ochroną atmosfery, a właściwie z przeciwdziałaniem zmianom klimatu),
- zmierzać do poprawy w dziedzinie gospodarki odpadami,
- prowadzić do ochrony przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym,
- przyczyniać się do ochrony zdrowia oraz ochrony środowiska w gospodarce substancjami chemicznymi.

Polska polityka ekologiczna opiera się na konstytucyjnej zasadzie zrównowżonego rozwoju, dlatego jej zalecenia muszą być uwzględniane we wszystkich dokumentach strategicznych oraz programach, których realizacja może mieć wpływ na stan środowiska. W praktyce oznacza to, że wiele jej celów będzie osiągnięte tylko wtedy i w takim zakresie, w jakim zostały one uwzględnione w tych strategiach. Nakłada to na wszystkie instytucje publicznej obowiązek dbałości o stan środowiska przyrodniczego, co zgodne jest z wymaganiami art. 74 Konstytucji RP.

➤ **Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 roku (uchwała sejmiku Województwa Dolnośląskiego Nr XLVIII/649/2005 z dnia 30 listopada 2005 roku)**

Strategia rozwoju województwa jest najważniejszym dokumentem przygotowanym przez samorządy województw. Określa ona cele i priorytety polityki rozwoju prowadzonej na terenie regionu. Strategia Rozwoju województwa powinna mieć na uwadze następujące elementy:

- Pielęgnowanie polskości, rozwój oraz kształtowanie świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej mieszkańców, a także tożsamości lokalnej,
- Pobudzanie aktywności gospodarczej,
- Podnoszenie poziomu konkurencyjności i innowacyjności gospodarki województwa,
- Zachowanie wartości środowiska kulturowego i przyrodniczego przy uwzględnieniu potrzeb przyszłych pokoleń,
- Kształtowanie i utrzymanie ładu przestrzennego.

Ważnym celem tego dokumentu jest aktywizowanie mieszkańców Dolnego Śląska poprzez zwiększanie zaangażowania w realizację zadań publicznych, podejmowanych też przez Samorząd Województwa Dolnośląskiego.

➤ **Program zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska dla Województwa Dolnośląskiego**

Zdefiniowanie celów programu ma kluczowe znaczenie w procesie opracowywania polityki ochrony środowiska, jako elementu, który ukierunkowuje wszelkie podejmowane działania. Dokładne informacje na temat istniejącego stanu środowiska oraz tendencji, które w sposób znaczący będą kształtować środowisko w przyszłości, są niezbędne do wyboru priorytetów planowanej polityki. W programie tym zostały zawarte cele i zadania, których realizacja ma zapewnić zrównoważony rozwój, czyli rozwój, w którym zaspokajanie potrzeb współczesnych pokoleń nie ogranicza możliwości realizacji potrzeb przyszłych pokoleń. Zrównoważony rozwój, będący nadrzędnym celem nie tylko w tworzeniu polityki ochrony środowiska, ale również we wszystkich innych sektorach działalności ma wpływ na kształtowanie pozostałych celów.

Niniejszy program pozostaje w bezpośrednim związku ze Strategią rozwoju województwa dolnośląskiego i ma służyć realizacji jej celów z zakresu ochrony środowiska. „Program...” zawiera szczegółowe cele, które osiągnąć będą poprzez podjęcie konkretnych działań w sferze ochrony środowiska.

➤ **Strategia „Wrocław w perspektywie 2020 plus” (uchwała nr LIV/3250/06 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 6 lipca 2006 roku),**

Strategia ta bazuje na zmianach jakie zaszły w ciągu ostatnich ośmiu lat i wybiega

w przyszłość o kilkanaście lat dalej. Uwzględnione są w niej nowo powstałe kompetencje w zakresie zarządzania średniookresowego oraz przewiduje wszelkie konsekwencje dokonujących się przemian świadomości społecznej. Jest to strategia Miasta Wrocławia rozumianego jako jedność ludzi funkcjonujących w różnorodnych wspólnotach na obszarze poddanym samorządowemu władaniu. Koncentruje się przede wszystkim na wskazywaniu kierunków zmian cywilizacyjnych, w których Wrocław powinien się zmieniać.

➤ ***Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia (uchwała Nr LIV/3249/06 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 6 lipca 2006 roku),***

Studium jest dokumentem określającym kierunki polityki przestrzennej gminy. Informacje zawarte w tym dokumencie mają charakter ogólny, nie odnoszą się do pojedynczych działek czy budynków lecz do większych obszarów – zespołów urbanistycznych. Ustalenia „Studium...” są wiążące przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, nie stanowią jednak podstawy prawnej do wydawania decyzji administracyjnych.

Poza przytoczonymi wyżej powiązaniem zapisy Aktualizowanego Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Wrocławia muszą być zgodne z poniższymi ustawami, do których należą:

- Strategia Rozwoju Kraju 2007-2015,
- Wytyczne sporządzania programów ochrony środowiska na szczeblu regionalnym i lokalnym opracowane przez Ministerstwo Środowiska (w grudniu 2002),
- Wieloletni Program Inwestycyjny dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013 (uchwała Sejmiku Województwa Dolnośląskiego Nr LIX/895/2006 z dnia 12 października 2006 ze zmianami),
- Plan Gospodarki Odpadami Województwa Dolnośląskiego i Aktualizacja Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami,
- Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego Miasta Wrocławia, Plan Gospodarki Odpadami Miasta Wrocławia (uchwała nr XXXIII/2301/05 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 20 stycznia 2005 roku) oraz Sprawozdanie z realizacji Planu Gospodarki Odpadami dla Miasta Wrocławia za okres 2005-2006 roku (uchwała nr XI/227/07 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 5 lipca 2007 roku),
- Wieloletni Plan Inwestycyjny na lata 2004-2008, Wieloletni Plan Inwestycyjny na lata 2006-2010 (uchwała nr LV/3280/06 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 14 września 2006 roku ze zmianami, Wieloletni Plan Inwestycyjnym na lata 2007-2011 (uchwała nr X/201/07 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 14 czerwca 2007 roku), Wieloletni Plan Inwestycyjny na lata 2008-2012 (uchwała z dnia XXI/676/08 Rady

Miejskiej Wrocławia z dnia 15 maja 2008 roku),

- „Założenia polityki społeczno - gospodarczej Wrocławia na rok budżetowy 2008” (uchwała Nr XIII/284/07 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 25 października 2007 roku),
- Program Ochrony Środowiska przed hałasem dla miasta Wrocławia i Mapa Akustyczna Wrocławia,
- Powiatowy program zwiększania lesistości Miasta Wrocławia (uchwała nr LII/3183/06 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 18 czerwca 2006 roku),
- Uproszczone Plany Urządzenia Lasu i Gruntów przeznaczonych do zalesienia stanowiących mienie Gminy Wrocław (na okres od 01.01.2000 roku do 31.12.2009 roku; od 01.01.2002 roku do 31.12.2011 roku) oraz Uproszczone Plany Urządzania Lasu na lata 2008-2017.

Aktualizując Program Ochrony Środowiska dla Miasta Wrocławia opierano się także na ustawach, do których należą m.in.:

- ***Prawo ochrony środowiska z 27 kwietnia 2001 roku (Dz.U. 2008 nr 25 poz. 150 z późn. zm.)***

Ustawa określa zasady ochrony środowiska oraz warunki korzystania z jego zasobów, z uwzględnieniem wymagań zrównoważonego rozwoju, a w szczególności:

- Zasady ustalania:
 - warunków ochrony zasobów środowiska,
 - warunków wprowadzania substancji lub energii do środowiska,
 - kosztów korzystania ze środowiska,
- Udział społeczeństwa w postępowaniu w sprawie ochrony środowiska,
- Obowiązki organów administracji,
- Odpowiedzialność i sankcje.

Szczególnie istotny jest Art.13 i 14 Prawa Ochrony Środowiska, w których jest mowa o polityce ekologicznej państwa.

Polityka ekologiczna państwa ma na celu stworzenie warunków niezbędnych do realizacji ochrony środowiska. Polityka ekologiczna państwa na podstawie aktualnego stanu środowiska określa w szczególności:

- Cele ekologiczne,
- Priorytety ekologiczne,
- Rodzaj i harmonogram działań proekologicznych,
- Środki niezbędne do osiągnięcia celów w tym mechanizmy prawno-ekonomiczne i środki finansowe.

Politykę ekologiczną państwa przyjmuje się na 4 lata, z tym, że przewidziane w niej działania w perspektywie obejmują kolejne 4 lata.

➤ ***Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2008 nr 199 poz. 1227 z późn. zm.)***

- Ustawa określa:
- 1) zasady i tryb postępowania w sprawach:
 - a) udostępnianie informacji o środowisku i jego ochronie,
 - b) ocen oddziaływania na środowisko,
 - c) transgenicznego oddziaływania na środowisko,
- 2) zasady udziału społeczeństwa w ochronie środowiska
- 3) organy administracji właściwe w sprawach o których mowa w pkt.1.

➤ ***Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku o odpadach (Dz.U. 2007 nr 39 poz. 251 z późn. zm.)***

Ustawa określa zasady postępowania z odpadami w sposób zapewniający ochronę życia i zdrowia ludzi oraz ochronę środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, a w szczególności zasady zapobiegania powstawaniu odpadów lub ograniczania ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko, a także odzysku lub unieszkodliwiania odpadów.

W ustawie zawarte są:

- Zasady gospodarowania odpadami, ujęte w taki sposób, aby:
 - zapobiegać powstawaniu odpadów lub ograniczać ilość odpadów i ich negatywne oddziaływanie na środowisko przy wytwarzaniu produktów, podczas i po zakończeniu ich użytkowania,
 - zapewniać zgodny z zasadami ochrony środowiska odzysk, jeżeli nie udało się zapobiec ich powstaniu,
 - zapewniać zgodne z zasadami ochrony środowiska unieszkodliwianie odpadów, których powstaniu nie udało się zapobiec lub których nie udało się poddać odzyskowi.
- Plany gospodarki odpadami, które określają:
 - Aktualny stan gospodarki odpadami,
 - Prognozowane zmiany w zakresie gospodarki odpadami,
 - Działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarowania odpadami,
 - Instrumenty finansowe służące realizacji zamierzonych celów,
 - System monitoringu i oceny realizacji zamierzonych celów.

Ponadto w Ustawie wyszczególnione są:

- Obowiązki posiadaczy odpadów,

- Szczególne zasady gospodarowania niektórymi rodzajami odpadów,
- Termiczne przekształcanie odpadów,
- Składowanie i magazynowanie odpadów,
- Międzynarodowy obrót odpadami,
- Przepisy karne.

➤ ***Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz.U. 2004 nr 92 poz. 880 z późn. zm.)***

Ustawa ta określa cele, zasady i formy ochrony przyrody żywej i nieożywionej oraz krajobrazu. Ochrona przyrody, w rozumieniu ustawy, polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody. To przede wszystkim:

- Zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony,
- Utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody,
- Kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody przez edukację, informowanie i promocję w dziedzinie ochrony przyrody.

Założenia wyjściowe do opracowania Programu Ochrony Środowiska oparte są na uwarunkowaniach, które dotyczą całego regionu. Założenia te zawarte są w takich ustawach jak: Prawo Ochrony Środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 roku oraz dokumentach takich jak: Polityka ekologiczna państwa w latach 2009-2011 z perspektywą do 2016 roku, Strategia rozwoju województwa dolnośląskiego, Program zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska województwa dolnośląskiego. Są to tzw. uwarunkowania zewnętrzne, poza którymi wyróżniamy uwarunkowania wewnętrzne, na które składa się rozwój gospodarczo-społeczny miasta, warunki naturalne, stan środowiska. Wytyczne do Programu znajdują się w dokumencie Strategia-Wrocław 2020 PLUS.

Przeprowadzona analiza uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych była priorytetem do sformułowania w Programie Ochrony Środowiska celów długoterminowych do 2015 roku jak i celów krótkoterminowych do roku 2011 oraz przedsięwzięć zmierzających do poprawy stanu środowiska przyrodniczego, kreowania regionalnej polityki ochrony i racjonalnego wykorzystania walorów przyrodniczo-krajobrazowych. Realizacja celów wytyczonych w Programie powinna spowodować polepszenie warunków życia mieszkańców przy zachowaniu walorów środowiska naturalnego na terenie Miasta Wrocławia.

Jednym z ważnych środków polityki ekologicznej w UE są opracowane zasady, do przestrzegania których są zobowiązane wszystkie państwa członkowskie. Zasady te są na ogół praktycznymi zaleceniami, koncepcjami rozwiązywania problemów w dziedzinie ochrony

środowiska, lecz niektóre znalazły się w zapisach traktatowych konstytuujących Unię Europejską, a na ich straży stoi Komisja Europejska wraz z Europejskim Trybunałem Sprawiedliwości. Zasady polityki ekologicznej określają sposób kreowania i praktycznej realizacji tej polityki.

Nadrzędną zasadę stanowi *Zasada Zrównoważonego Rozwoju*. To powiązanie szybkiego rozwoju gospodarczego i wzrostu jakości życia ludności z poprawą stanu środowiska przyrodniczego. Zrównoważony rozwój jest nie tylko koncepcją kompleksowej ochrony środowiska, ale przede wszystkim nowoczesną strategią rozwoju społeczno-gospodarczego, zmierzającą do zapewnienia: trwałości rozwoju gospodarczego przez zapewnienie dostępu do zasobów, poprawy jakości życia mieszkańców poprzez umożliwienie im egzystencji w czystym i naturalnym środowisku. To także potrzeba wzrostu ekonomicznego poprzez racjonalizację zużycia energii, surowców i pracy oraz rozwój proekologicznych technologii, ochrony polskiego dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, które powinniśmy przekazać następnym pokoleniom w stopniu równym lub wzbogaconym.

Jedną z zasad pomocniczych jest *Zasada prewencji*. Jest to zasada zapobiegania przyszłym zanieczyszczeniom, czyli likwidacja zanieczyszczeń u źródła. To recyrkulacja – zamykanie obiegu materiałów i surowców, odzyskiwanie energii, wody i surowców z odpadów, ścieków i gazów odlotowych i neutralizacja zanieczyszczeń – oczyszczanie ścieków, gazów odlotowych, neutralizacja i składowanie odpadów stałych. Ważnym elementem tej zasady jest unikanie wytwarzania zanieczyszczeń przez nowoczesne technologie, wytwarzające minimalne ilości zanieczyszczeń. Realizowana jest tutaj kolejna konkretyzująca zasada – *Zasada najlepszej dostępnej technologii (Best Available Technology – BAT)*. Zasada ta mówi o stosowaniu takich metod działania, takich rozwiązań organizacyjnych, a przede wszystkim takich urządzeń i maszyn technicznych, które najlepiej redukują i unieszkodliwiają ewentualne zanieczyszczenia środowiska naturalnego. Realizacja tej zasady sprowadza się do promocji technologii niskoemisyjnych, przyjaznych środowisku, ograniczania wykorzystania tradycyjnych surowców i energochłonnych dziedzin gospodarowania. Przyjęte zasady decydują również o kierunkach, czy też o sposobach kształtowania polityki ekologicznej.

Są to takie zasady, jak:

- Lepiej zapobiegać niż leczyć (zasada przezorności),
- W możliwie jak najwcześniejszym etapie podejmowanej inwestycji powinien być uwzględniony wpływ podjętej działalności gospodarczej na środowisko,
- Należy unikać działań powodujących naruszenie równowagi ekologicznej,
- Konieczne jest podniesienie poziomu wiedzy naukowej, mającej na celu podejmowanie działań służących ochronie środowiska,
- Zasada „zanieczyszczający płaci”, oznaczająca pokrywanie szkód w środowisku przez ich sprawców,

- Działania podejmowane w jednym państwie członkowskim nie powinny pogarszać stanu środowiska w innym państwie,
- Polityka ekologiczna w państwach członkowskich musi uwzględniać interesy państw rozwijających się,
- Wspólnoty Europejskie i kraje członkowskie powinny wspierać ochronę środowiska w skali międzynarodowej,
- Ochrona środowiska jest obowiązkiem każdego obywatela, trzeba więc edukować w tym zakresie całe społeczeństwa,
- Stosowane środki ochrony środowiska powinny uwzględniać rodzaje zanieczyszczeń, potrzebne działania i teren geograficzny, który trzeba chronić,
- Krajowe programy państw dotyczące środowiska powinny być koordynowane na podstawie wspólnych długofalowych koncepcji.

Oprócz tych typowych zasad, stosowanych w polityce ekologicznej, mają również zastosowanie inne zasady stosowane w działaniu Unii Europejskiej na innych obszarach. Polityka ekologiczna kieruje się więc:

- *Zasadą skuteczności ekologicznej i efektywności ekonomicznej*, która oznacza dążenie do uzyskania jak największych efektów środowiskowych za pomocą jak najmniejszych nakładów,
- *Zasadą sprawiedliwości społecznej* mającej na celu proporcjonalne obciążenie kosztami ochrony środowiska poszczególne kraje, stosownie do możliwości ponoszenia przez nie tych obciążeń,
- *Zasadą subsydiarności (pomocniczości)* oznaczającą, że Unia powinna podejmować działania tylko wtedy, gdy problemów nie można rozwiązać na niższym szczeblu. Planowanie oraz realizacja zadań odbywa się na odpowiednich poziomach zarządzania. Zasada ta pozwala uzyskać lepsze efekty oraz zapewnia uwzględnienie typowych dla danego poziomu uwarunkowań,
- *Zasadą integracji polityki ekonomicznej z politykami sektorowymi*, która oznacza uwzględnienie celów ekologicznych zgodnych z celami społecznymi i gospodarczymi,
- *Zasadą uspołecznienia* realizowaną przez stworzenie prawnych i materialnych warunków do udziału obywateli, grup społecznych, organizacji pozarządowych w procesie kształtowania modelu zrównoważonego rozwoju przy jednoczesnym rozwoju edukacji ekologicznej,
- *Zasadą odpowiedzialności grup zadaniowych* mówiącą o tym, że przygotowanie i wdrażanie Programu Ochrony Środowiska powinno odbywać się z udziałem grup zadaniowych, takich jak przedstawiciele sektorów gospodarki, środowisk naukowych, mieszkańców itd., a także we współpracy z przedstawicielami administracji lokalnych.

Zaangażowanie i pomoc zarówno ze strony władz województwa, jak i ze strony grup zadaniowych pozwoli na podejmowanie decyzji i działań mających na celu poprawę stanu środowiska.

Inne zasady:

- Zasada nie dopuszczania podczas eksploatacji zasobów do naruszania równowagi przyrodniczej (ekologicznej),
- Zasada uwzględniania ocenę oddziaływania inwestycji na środowisko w możliwie najwcześniejszym stadium podejmowania decyzji,
- Zasada, zgodnie z którą na krajach członkowskich spoczywa obowiązek uwzględniania wymagań ochrony środowiska naturalnego także w celach i założeniach polityki dotyczącej bezpośrednio innych dziedzin niż ochrona środowiska (np. transport lub polityka przemysłowa),
- Zasada zobowiązująca kraje członkowskie, by podczas korzystania z suwerennego prawa wykorzystywania swych zasobów w ramach polityki ochrony środowiska nie powodować pogarszania stanu środowiska innego państwa,
- Inspirowanie badań naukowych (wraz z podnoszeniem poziomu tych badań) dla umożliwienia stosowania właściwych rozwiązań lub podejmowania właściwych działań, służących ochronie środowiska naturalnego.

Wszystkie te zasady zyskały wysoką rangę poprzez umieszczenie ich w Traktacie ustanawiającym Wspólnotę Europejską (art. 131, 174, 175, 176).

Strategia rozwoju województwa jest najważniejszym dokumentem przygotowywanym przez samorządy województw, określa bowiem cele i priorytety polityki rozwoju, prowadzonej na terenie regionu. Dobra strategia przy tym powinna mieć charakter integracyjny nie tylko w stosunku do mieszkańców, ale też i organizacji pozarządowych oraz jednostek administracji publicznej wszystkich szczebli działających na danym terenie. W dotychczasowej *Strategii Rozwoju Dolnego Śląska* określono *Misję regionu*, którą wyrażono słowami: Dolny Śląsk to region, który łączy Polskę z Europą oraz *Cel zasadniczy*, a mianowicie stworzenie kompleksu uwarunkowań sprawiających, że na Dolnym Śląsku da się żyć w spokoju ducha, w zgodzie z ludźmi i w harmonii z naturą. Droga do celu zasadniczego prowadzić miała przez realizację pięciu celów strategicznych, które określały podstawowe kierunki polityki władz samorządowych.

Te cele i działania strategiczne to:

Cel:

- **Integracja dolnośląska**

Działania strategiczne:

- Propagowanie wiedzy ekologicznej o Dolnym Śląsku,

- Przywrócenie Odrze roli osi regionotwórczej.

Cel:

➤ **Renesans cywilizacyjny**

Działania strategiczne:

- Utrzymanie i ochrona obszarów o wysokich walorach przyrodniczych, podniesienie różnorodności biologicznej i krajobrazowej,
- Całościowe czyszczenie zlewków rzek,
- Rekultywacja obszarów zdegradowanych,
- Odbudowa i rozwój systemu retencji wodnej (szczególnie partie źródłowe cieków),
- Ochrona źródłowskich odcinków rzek i ujęć wody pitnej,
- Przywrócenie środowisku stanu naturalnego cennych ekosystemów (zalesienie) oraz zwiększenie różnorodności ekologicznej.

Cel:

➤ **Spółczesność obywatelska**

Działania strategiczne:

- Partnerska współpraca z ruchami ekologicznymi i organizacjami,
- Efektywne przestrzeganie *Zasady Zrównoważonego Rozwoju*,
- Wspieranie wszelkich inicjatyw lokalnych na rzecz poprawy ładu przestrzennego,
- Prawidłowe ukształtowanie systemu obszarów prawnie chronionych oraz odpowiednie ich udostępnianie w turystyce.

Cel:

➤ **Innowacyjna gospodarka**

Działania strategiczne:

- Budowa systemu segregacji i unieszkodliwiania odpadów z uwzględnieniem unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych,
- Podjęcie wszelkich działań na rzecz zmniejszania zanieczyszczeń komunikacyjnych oraz niskiej emisji,
- Wykorzystanie opłat korzystania ze środowiska jako priorytetu w polityce ekologicznej,
- Wsparcie dla inicjatyw wykorzystujących odnawialne źródła energii,
- Racjonalna gospodarka zasobami naturalnymi szczególnie wód podziemnych i gleby,
- Rozwaga w udostępnianiu terenów cennych przyrodniczo działalności gospodarczej.

Cel:

➤ **Otwarcie na świat**

Działania strategiczne:

- Międzynarodowa i międzyregionalna współpraca w zakresie monitoringu, ochrony wód, ochrony biosfery i ochrony atmosfery,
- Regionalne działania zmierzające do obniżenia emisji gazów cieplarnianych,
- Europejskie standardy czystości, zwiększenie spójności przestrzennej i infrastrukturalnej regionu zwłaszcza wzdłuż tras komunikacyjnych.

W „Programie zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska województwa dolnośląskiego”, który obejmuje okres na lata 2001-2015 jest sformułowany długoterminowy cel dla województwa dolnośląskiego, który brzmi następująco:

„Harmonijny, zrównoważony rozwój województwa, w którym wymagania ochrony środowiska nie tylko mają istotny wpływ na przyszły charakter regionu, ale również wspierają jego rozwój gospodarczy.”

Cele ekologiczne zostały sformułowane dla poszczególnych elementów środowiska. Przedstawiono je w poniższej tabeli.

Tabela 1.

Zestawienie celów strategicznych do 2015 roku dla województwa dolnośląskiego

Zagadnienie	Cel do 2015 roku
Powietrze atmosferyczne	<p><u>Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dalsze ograniczanie emisji z zakładów przemysłowych 2. Zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza pochodzącego ze źródeł niskiej emisji 3. Zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza pochodzącego ze źródeł komunikacyjnych 4. Wzmocnienie współpracy międzynarodowej w zakresie minimalizowania zanieczyszczeń transgranicznych
Hałas	<p><u>Zmniejszenie uciążliwości hałasu:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zmniejszenie uciążliwości hałasu komunikacyjnego 2. Zmniejszenie uciążliwości hałasu przemysłowego
Wody powierzchniowe i podziemne	<p><u>Przywrócenie wysokiej jakości wód powierzchniowych i podziemnych i ich ochrona:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uporządkowanie gospodarki wodno–ściekowej (w szczególności na terenach wiejskich) 2. Zmniejszenie zużycia wody 3. Ograniczenie zanieczyszczenia spowodowanego niekontrolowanymi spływami powierzchniowymi 4. Podniesienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego 5. Zwiększanie małej retencji 6. Rozwój współpracy regionalnej na wodach granicznych

Zagadnienie	Cel do 2015 roku
	7. Ochrona zasobów wód podziemnych
Odpady	<u>Ograniczenie negatywnego oddziaływania odpadów na środowisko:</u> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uporządkowanie gospodarki odpadami przemysłowymi 2. Uporządkowanie gospodarki odpadami komunalnymi
Gleby	<u>Podniesienie jakości gleb:</u> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ograniczenie procesu degradacji gleb 2. Rekultywacja gleb zdegradowanych
Surowce mineralne	<u>Ochrona zasobów złóż poprzez ich racjonalne wykorzystanie:</u> <ol style="list-style-type: none"> 1. Minimalizacja presji wywieranej na środowisko w procesie wykorzystania surowców mineralnych 2. Zabezpieczenie złóż perspektywicznych i prognostycznych
Walory przyrodnicze i krajobrazowe	<u>Ochrona i wzrost różnorodności biologicznej:</u> <ol style="list-style-type: none"> 1. Określenie zasobów przyrodniczych w województwie 2. Objęcie ochroną obszarów o wysokich walorach przyrodniczych 3. Utrzymanie i podniesienie różnorodności biologicznej i krajobrazowej 4. Powiększenie zasobów leśnych i zapewnienie ich kompleksowej ochrony 5. Rozwój terenów zieleni w miastach i na terenach wiejskich
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	<u>Ograniczenie wystąpień nadzwyczajnych zagrożeń środowiska:</u> <ol style="list-style-type: none"> 1. Poprawa bezpieczeństwa ekologicznego związanego z działalnością produkcyjną przedsiębiorców NZŚ 2. Zapewnienie bezpieczeństwa przewozu drogowego i kolejowego materiałów niebezpiecznych
Edukacja ekologiczna	<u>Podniesienie świadomości ekologicznej w społeczeństwie:</u> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwój edukacji ekologicznej

W Programie Ochrony Środowiska dla powiatu i gminy Wrocław ujęto cele dostosowując je do specyfiki Miasta Wrocławia i uwarunkowań prawnych.

„Strategia Wrocław w perspektywie 2020 PLUS” jest strategią miasta rozumianego jako jedność ludzi funkcjonujących w różnorodnych wspólnotach na obszarze poddanym samorządowemu władaniu. W tym układzie Samorząd jest wprawdzie wiodącym, ale na pewno nie jedynym czynnikiem sprawczym. Oczekuje się od niego działań nie tylko władczych, ale również kooperacyjnych i inspirujących innych partnerów. Musi on również odgrywać istotną rolę w stymulowaniu zmian w szerszym otoczeniu prawnym. Strategię rozwoju Miasta Wrocławia określa następująca fraza:

Wrocław miastem spotkania – miastem, które jednoczy

Strategia jest potrzebna dla uzyskania konsensusu w sprawach zasadniczych. Celem strategicznym jest przekazanie Wrocławia następnemu pokoleniu w stanie na tyle dobrym, aby był podmiotem w procesach konkurencji globalnej. Strategia określa programy, które służą realizacji misji. W kontekście ochrony środowiska priorytetowe są następujące programy strategiczne:

- Program „Odkorkowanie Wrocławia”, którego głównym celem jest stworzenie bezpiecznego, a zarazem ekologicznie oszczędnego przewozu osób i towarów w obrębie Wrocławia i jego aglomeracji poprzez budowę nowych dróg, modernizację istniejących, modernizację systemu linii tramwajowych, węzłów kolejowych, reorganizację ruchu w centrum miasta oraz budowę parkingów szczególnie na obrzeżach Miasta Wrocławia;
- Program „Miasto na rzece” kreuje tożsamość przestrzenną miasta Wrocławia, jako miasta związanego z rzeką Odram i jej dopływami. To przede wszystkim podejmowanie działań z zakresu zapewnienia całkowitego bezpieczeństwa przeciwpowodziowego, a także rozbudowy bulwarów odrzańskich i szerokiej ekspozycji odrzańskich i nadodrzańskich zabytków techniki cywilizacji. To także przewodniczenie Miasta Wrocławia w akcji na rzecz czystej, zadbanej i gospodarczo użytkowanej rzeki Odry;
- Program „Jakość życia” ma na celu podnoszenie jakości życia mieszkańców poprzez propagowanie ekologicznych działań inwestycyjnych poprzez rozszerzanie oferty przestrzennej dla rekreacji, w szczególności terenów zielonych, wypoczynku przydomowego, imprez rekreacyjnych, tras wycieczkowych, dostawy czystej wody do picia, poprawę czystości miasta, stworzenie systemu monitorowania wskaźników jakości funkcjonowania mieszkańców.

„Zasady polityki ekologicznej Wrocławia” przyjęte na podstawie Uchwały LII/813/98 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 5 czerwca 1998 roku to dokument, który ujmuje główne kierunki polityki ekologicznej miasta i zasady działań mające na celu podwyższenie jakości ekologicznej miasta, takie jak:

- Racjonalizacja gospodarki energetycznej,

- Polityka przemysłowa miasta,
- Zrównoważony rozwój systemu transportowego,
- Tworzenie systemów kompleksowych,
- Zasady ochrony wód oraz racjonalizacja gospodarki wodno-ściekowej miasta,
- Ochrona przyrody i kształtowania systemów ekologicznych miasta.

W Programie Ochrony Środowiska uwzględniono zapisy polityki ekologicznej Wrocławia ujęte w tabeli 2.

Tabela 2.
Główne kierunki polityki ekologicznej Miasta Wrocławia

Zagadnienie	Główne kierunki polityki ekologicznej Miasta Wrocławia
Racjonalizacja gospodarki energetycznej	<ul style="list-style-type: none"> - Tworzenie systemu oszczędzania energii w mieście w celu zmniejszania jej produkcji i poprawy warunków aerosanitarnych - Działania zmniejszające uciążliwości niskich źródeł energetycznych - Kontynuacja działań modernizacyjnych w elektrociepłowniach i większych kotłowniach - Wdrażanie niekonwencjonalnych źródeł energii - Działania legislacyjne (promowanie mniej uciążliwych systemów ogrzewania, zakaz spalania węgla brunatnego)
Polityka przemysłowa	<ul style="list-style-type: none"> - Rozwój sektora przemysłowego w kierunku wysokiej technologii - Realizacja zadań ochronnych w najbardziej uciążliwych zakładach przemysłowych - Właściwa polityka lokalizacyjna
Zrównoważony rozwój systemu transportowego	<ul style="list-style-type: none"> - Modernizacja/przebudowa miejskiego układu komunikacyjnego - Strefowanie rozwoju systemu komunikacyjnego i transportowego - Usprawnienie funkcjonowania transportu zbiorowego - Prowadzenie elastycznej polityki parkingowej oraz w zakresie dystrybucji ruchu w mieście
Zasady ochrony wód oraz racjonalizacja gospodarki wodno-ściekowej miasta	<ul style="list-style-type: none"> - Poprawa jakości wody rzek Oławy i Nysy Kłodzkiej - Przywrócenie wodom powierzchniowym na terenie miasta i w jego sąsiedztwie pełni walorów użytkowych - Ochrona wód podziemnych na terenie Wrocławia - Odbudowa systemu małej retencji na obszarze Wrocławia - Dalsza poprawa zaopatrzenia mieszkańców w dobrą jakościowo i pewną pod względem sanitarnym wodę pitną - Skanalizowanie osiedli pozbawionych zbiorczej sieci kanalizacyjnej - Remonty i modernizacja istniejącej sieci kanalizacyjnej
Ochrona i kształtowanie systemów	<ul style="list-style-type: none"> - Zwiększenie powierzchni obszarów zieleni, szczególnie zieleni wysokiej - Zwiększanie nasycenia zielenią już istniejących obszarów

Zagadnienie	Główne kierunki polityki ekologicznej Miasta Wrocławia
ekologicznych miasta	<ul style="list-style-type: none"> - Dążenie do zwiększania bioróżnorodności - Dążenie do zachowania walorów kulturowych w parkach zabytkowych - Stopniowa przebudowa drzewostanów w lasach w kierunku zgodności z siedliskiem - Tworzenie sieci obszarów zielonych, powiązanych w miarę ciągłymi korytarzami ekologicznymi - Tworzenie systemu pierścieniowo-klinowego zieleni i systemu przewietrzania miasta - Formowanie zielonych korytarzy wzdłuż rzek - Unikanie przecinania obszarów zielonych, a w szczególności lasów i parków nowymi barierami liniowymi <ul style="list-style-type: none"> - Otaczanie opieką oczek wodnych - Tworzenie nowych parków

1.2. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Prognoza jest podstawowym dokumentem sporządzanym w ramach procedury postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji planów i programów. Zgodnie z wymogami ustawy – Prawo Ochrony Środowiska i ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, prognozę oddziaływania na środowisko projektów, polityk, strategii, planów lub programów sporządza się w formie raportu zawierającego podstawowe elementy oceny strategicznej. W prognozie takiej ocenia się, poza elementami wyszczególnionymi w zakresie prognozy, także skutki społeczne wdrożenia Programu.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metod opisowych dotyczących charakterystyki istniejącego stanu zasobów środowiska ze szczególnym uwzględnieniem przewidywanych znaczących oddziaływań oraz obszarów prawnie chronionych. Oceny oddziaływań na poszczególne komponenty oraz na środowisko jako całości oraz analiz jakościowych oparto na dostępnych danych. Przy opracowaniu Prognozy przeanalizowano zapisy podstawowych dokumentów pozostających w ścisłym związku z Programem Ochrony Środowiska dla Miasta Wrocławia.

Celem przeprowadzonej analizy jest ocena czy i w jaki sposób zadania ujęte w ramach priorytetów mogą oddziaływać na środowisko.

Podstawową trudnością w sporządzaniu prognozy jest ogólny charakter projektu Programu, co sprawia, że sformułowania Prognozy zawarte w macierzy często mają charakter warunkowy i mogą być zmienne w zależności od warunków realizacji przedsięwzięcia.

1.3. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Wrocławia określa zasady i oceny monitorowania efektów jego realizacji. Każdy przyjęty priorytet scharakteryzowany jest

wskaźnikami ilościowymi i jakościowymi, które umożliwiają określenie stopnia realizacji poszczególnych działań, a także związane z tym zmiany w środowisku. Wskaźniki te oparte są o następujące sektory:

- ◆ środowisko przyrodnicze;
- ◆ ochronę jakości wód i poprawę stosunków wodnych;
- ◆ ochronę gleb;
- ◆ ochronę powietrza atmosferycznego;
- ◆ ochronę przed hałasem;
- ◆ gospodarkę odpadami;
- ◆ edukację ekologiczną.

W tabeli poniżej przedstawiono sektor, rodzaj wskaźnika i jednostkę.

Wskaźnik	Jednostka
Środowisko przyrodnicze	
Procentowy udział powierzchni chronionej w granicach miasta	%
Powierzchnia obszarów chronionych	ha
Liczba pomników przyrody	szt.
Liczba pomników przyrody ustanowionych uchwałą Rady Miasta	szt.
Liczba użytków ekologicznych	szt.
Liczba zespołów przyrodniczo-krajobrazowych	szt.
Liczba parków kulturowych	szt.
Liczba parków objętych ochroną konserwatorską (na podstawie ustawy o ochronie zabytków)	szt.
Powierzchnia parków objętych ochroną konserwatorską (na podstawie ustawy o ochronie zabytków)	ha
Ilość zbiorników wodnych w granicach miasta (bez pól irygacyjnych i zbiorników wodnych)	szt.
Wskaźnik lesistości Wrocławia	%
Powierzchnia lasów nie będących własnością SP	ha
Powierzchnia zalesiona w ciągu roku na terenach lasów komunalnych	ha
Powierzchnia polan rekreacyjnych w lasach komunalnych	szt.
Długość ścieżek edukacji leśno-przyrodniczej w lasach komunalnych	km
Powierzchnia zieleni miejskiej Wrocławia (bez lasów)	ha
Powierzchnia parków	ha
Powierzchnia zieleńców	ha
Powierzchnia zieleni publicznej	ha
Nasadzenia uzupełniające drzew i krzewów na terenie zieleni	szt.

Wskaźnik	Jednostka
miejskiej (ogółem)	
Parki i zieleńce : drzew i krzewy	szt.; szt.
Zieleń publiczna : drzewa i krzewy	szt.; szt.
Środki przeznaczone przez Zarząd Zieleni na utrzymanie zieleni miejskiej	tys. zł
Ochrona jakości wód i poprawa stosunków wodnych	
Długość sieci wodociągowej	km
Długość sieci kanalizacyjnej	km
Skanalizowanie miasta	%
Ochrona gleb	
Ilość gruntów skażonych wg rejestru	szt.
Ochrona powietrza atmosferycznego	
Klasa strefy Miasto Wrocław	-
Wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych do powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych	Mg/rok
Wielkość emisji zanieczyszczeń gazowych do powietrza (bez CO ₂) z zakładów szczególnie uciążliwych	Mg/rok
Liczba zmodernizowanych obiektów dofinansowanych z GFOŚ i GW	liczba
Awaryjne przemysłowe	
Liczba awarii podczas transportu materiałów niebezpiecznych w ciągu roku	liczba
Ilość miejsc parkingowych dla pojazdów z materiałami niebezpiecznymi	liczba
Liczba zdarzeń wymagających zużycia neutralizatorów	liczba
Liczba zdarzeń wymagających zużycia sorbentów	liczba
Pola elektromagnetyczne	
Liczba miejsc na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych z wyszczególnieniem : a) terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową b) miejsc dostępnych dla ludzi	liczba
Edukacja ekologiczna	
Środki finansowe przeznaczone na edukację ekologiczną z budżetu miasta	tys. zł
Udział środków przeznaczonych na edukację ekologiczną - w budżecie miasta, w środkach przeznaczonych na ochronę środowiska	%
Środki finansowe przeznaczone na edukację ekologiczną z GFOŚiGW	tys. zł
Ilość ścieżek dydaktycznych	liczba

Wskaźnik	Jednostka
Liczba rozprawionych informatorów dot. stanu środowiska	liczba
Ilość szkoleń/uczestników szkoleń w zakresie edukacji ekologicznej	liczba spotkań ;liczba osób
Liczba proekologicznych imprez masowych	liczba
Poziom świadomości ekologicznej mieszkańców	-
Ilość programów edukacyjnych	liczba

Wskaźniki monitorowania celów dotyczące hałasu, zostały przedstawione w odrębnym opracowaniu jakim jest Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Wrocławia natomiast gospodarki odpadami przedstawiono w Planie gospodarki odpadami dla miasta Wrocławia na lata 2009-2012.

Ocena realizacji zamierzonych kierunków i celów prowadzona będzie w oparciu o:

- określenie wskaźników wyznaczonych do realizacji zadań w POŚ;
- ocenę dynamiki zmian poszczególnych parametrów;
- ocenę realizacji zadań.

Źródłami informacji do prowadzenia analiz będą:

- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (dane z prowadzonego monitoringu);
- Administracja:
 - decyzje,
 - zezwolenia,
 - pozwolenia;
- Baza Danych Urzędu Marszałkowskiego (odpady);
- Główny Urząd Statystyczny;
- Baza Danych Urzędu Miasta i innych powiązanych jednostek administracyjnych.

Ocena realizacji i skutków będzie przeprowadzana raz na dwa lata.

W ramach prac nad Prognozą dokonano oceny i weryfikacji wskaźników, stwierdzono iż przyjęte wskaźniki są właściwe i pozwalają w pełni ocenić zmiany jakie nastąpią w środowisku przyrodniczym, w wyniku realizacji Programu.

1.4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Miasto Wrocław nie sąsiaduje bezpośrednio z terytoriami innych Państw. Na etapie prognozy stwierdzono, że realizacja zadań ujętych w projekcie Programu Ochrony Środowiska dla miasta Wrocławia nie wskazuje na możliwość negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw, jednakże zagadnienie to powinno

być szczegółowo poruszane w ocenie oddziaływania na środowisko konkretnych projektów.

2. Określenie, analiza i ocena

2.1. Istniejącego stanu środowiska oraz potencjalnych zmian tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Środowisko przyrodnicze

Ważniejsze zasoby przyrodnicze na terenie Miasta Wrocławia:

Obszary Natura 2000

Obszary specjalnej ochrony ptaków:

- ***Grądy Odrzańskie (kod obszaru: PLB020002)***- obejmują fragment doliny Odry, na fragmencie znajdującym się na terenie miasta stwierdzono występowanie trzmiełojada, jastrzębia, błotniaka stawowego, bąka, dzięcioła średniego i zielonosiwego. Grądy Odrzańskie zostały już zatwierdzone jako obszar sieci Natura 2000.

Obszary specjalnej ochrony siedlisk:

- ***Grądy w Dolinie Odry (kod obszaru: PLH 020010)***- w mieście znajdują się tereny wodonośne, Las Strachociński, Wyspa Opatowicka oraz okoliczne nadrzeczne łąki. Występują dobrze zachowane fragmenty lasów łęgowych i grądu oraz łąki zmiennowilgotne. Jest to jeden z najcenniejszych obszarów wrocławskich obfitujących w rzadkie gatunki jak motyl nocny *Acosmetica caliginosa* czy zimowit jesienny.
- ***Łęgi nad Bystrzycą (kod obszaru: pltmp261)***- występują tu mało przekształcone lasy łęgowe i grądy oraz łąki świeże, zmiennowilgotne i bagienne, które wykształciły się na siedliskach łęgów. Można spotkać tu lilię złotogłów oraz śnieżyczkę przebiśnieg. W granicach miasta znajduje się niewielki fragment tego obszaru i częściowo pokrywa się z Parkiem Krajobrazowym Doliny Bystrzycy.
- ***Dolina Widawy (kod obszaru: PLH020036)***- występują tutaj cenne lasy łęgowe i grądy, bardzo rzadka barczatka kataks, a także kozioróg dębosza, modraszka *nausitosa*, nocne motyle *Cosmia diffinis* oraz wydra.
- ***Las Pilczycki we Wrocławiu (kod obszaru: PLH020069)***- występuje tutaj jedna z największych na Dolnym Śląsku populacja pachnicy dębowej, jest to również ważne stanowisko chronionych chrząszczy (koziaroga dębosza i *acimerus schaefferi*).

Użytki ekologiczne:

- **Starorzecze Łacha Farna** - starorzecze Odry o silnie zróżnicowanej linii brzegowej porośniętej kosaćcem żółtym. Występuje tu: żaba jeziorkowa, wodna, moczarowa oraz ropucha szara i traszka zwyczajna, liczne gatunki ptaków.
- **Dwa zbiorniki wodne wraz z otaczającym obszarem leśnym na terenie Janówka** - licznie występuje tu osoka aloesowa, żabiściek pływający, rzadziej grzebień biały i grązel żółty. Ze zwierząt można spotkać zaskrońca, żabę zieloną, dzięcioła czarnego i dziki.
- **Obszar na terenie Nowej Karczmy we Wrocławiu** - chroni dwa zbiorniki wodne będące starorzeczem i żwirownią oraz przylegający do nich teren. Występują tu kumaki nizinne, rzekotki oraz żaby zielone, trzciniaki, łabędź niemy.

Pomniki przyrodniczy:

We Wrocławiu znajduje się 181 pomników przyrody:

- skamieniałe pnie drzew kopalnych znajdujące się w Ogrodzie Botanicznym
- żywe drzewa lub ich skupiska.

Większość pomników to pojedyncze drzewa, ale część skupiona jest w grupach z których najliczniejszą stanowi aleja dębów szypułkowych w Parku Szczytnickim. Wśród wrocławskich pomników przyrody oprócz platanów są jeszcze inne drzewa reprezentujące gatunki egzotyczne.

Wybrane gatunki chronione na terenie Miasta Wrocławia:

a. tereny wodonośne:

- mieczyk dachówkowaty;
- kosaciec syberyjski;

b. bezkręgowce:

- pachnica dębowa (chrząszcz);
- modraszka nausitous (motyl);
- barczatka kataks;

c. płazy:

- traszka grzebieniasta;

d. ptaki:

- podróżniczek;
- zielonka;
- błotniak stawowy;
- derkacz;
- czapla bała;

- bocian biały i czarny;
 - kania czarna i ruda;
 - bielik;
 - żuraw;
 - rybołów;
 - sokół wędrowny
- i wiele innych ptaków;

e. ssaki

- nocek łydkowłosy;
- mroczek posrebrzany.

Historia Wrocławian sprawiła, iż na terenie miasta znajdują się liczne obiekty zabytkowe objęte ochroną konserwatorską. Są to zarówno obiekty architektoniczne jak i parki (Park Szczytnicki), cmentarze (Osobowicki i Grabiszyński), obiekty hydrotechniczne (Szczytnicki Węzeł Wodny, Zaciszański Węzeł Wodny, Bartoszewicko - Opatowicki Węzeł Wodny), itp.

Stan ważniejszych elementów przyrodniczych na 2008 rok:

Elementy przyrodnicze	2008 r.
Wskaźnik lesistości [%]	7,7
Dominujące gatunki drzew	dąb, jawor, buk
Powierzchnia ogródków działkowych [ha]	1418
Powierzchnia parków [ha]	540,71
Powierzchnia zieleńców [ha]	105,84
Powierzchnia lasów nie będących własnością SP (ha)	912
Powierzchnia zalesiona w ciągu roku na terenach lasów komunalnych [ha]	5,2
Liczba parków objętych ochroną konserwatorską (na podstawie ustawy o ochronie zabytków)	8
Powierzchnia parków objętych ochroną konserwatorską (na podstawie ustawy o ochronie zabytków) [ha]	201,04
Pomniki przyrody [szt]	181
Liczba pomników przyrody ustanowionych uchwałą Rady Miasta [szt.]	102
Liczba użytków ekologicznych [szt.]	3

Jakość wód i stosunki wodne

Wrocław przynależy do zlewni rzeki Odry – która stanowi główną oś hydrograficzną tego obszaru, uzupełnioną mniejszymi rzekami tj: Oława, Ślęza, Bystrzyca i Widawa. Jakość wód w rzekach można uznać za niezadowalającą - mieści się pomiędzy III a IV klasą, wody klasy III

posiadają Odra, Oława i Bystrzyca, wody IV klasy posiadają rzeki Ślęza i Widawa. Unikalna sieć rzeczna wraz z kanałami oraz urządzeniami hydrotechnicznymi tworzy Wrocławski Węzeł Wodny, który obejmuje Odrę od km 241,5 do km 266,9, służy on zarówno celom przeciwpowodziowym, żeglugowym jak i przemysłowym. Bardzo ważnym dla miasta jest utrzymanie jak najwyższej jakości wód powierzchniowych rzek, w szczególności rzeki Oławy, z której zasobów korzysta główne ujęcie wód dla Miasta Wrocławia.

Zasoby wód podziemnych tego rejonu charakteryzuje się jako niskie bądź przeciętne. Występuje tutaj jeden GZWP nr 320 "Kąty Wrocławskie-Oława-Oleśnica Brzeg". Wody podziemne izolowane są od powierzchni terenu utworami o słabej przepuszczalności, co zmniejsza ryzyko migracji wszelkiego rodzaju zanieczyszczeń.

Powierzchnia ziemi

Obszar Miasta Wrocławia zajmuje powierzchnię 29 284 ha, z czego 33,1% stanowią użytki rolne, 4,6% lasy, 62,3% pozostałe grunty i nieużytki. Gleby Miasta to gleby dobrej jakości. Gleby użytkowane rolniczo to w około 70% gleby o wysokiej wartości rolniczej. Do najlepszych klas bonitacyjnych (I – III) zaliczyć można 54% ogólnych użytków rolnych. Gleby te zagrożone są jednak skażeniami pochodzącymi głównie z przemysłu, transportu oraz energetyki. Istotnym problemem jest także intensywne nawożenie gleb użytkowanych rolniczo. W obrębie miasta wydzielono trzy strefy zanieczyszczenia gleb metalami ciężkimi: strefę przemysłową, strefę śródmiejską i strefę peryferyjną.

Powietrze

W trakcie obowiązywania Programu Ochrony Środowiska na lata 2004-2007 stan zanieczyszczenia miasta uległ poprawie, potwierdzenie stanowią pomiary prowadzone na terenie Miasta Wrocławia przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Emisje zanieczyszczeń do powietrza spowodowane są m.in. przez:

- Zespół Elektrociepłowni Wrocławskich Kogeneracja S.A. oraz lokalne ciepłownie - źródło emisji SO₂, NO₂ oraz CO₂,
- ogrzewania indywidualne - źródło emisji CO, pyłu i benzo(a)pirenu.

W czasie sporządzania Programu Ochrony Środowiska w 2003 r. roczna klasyfikacja jakości powietrza według stref zakwalifikowała Miasto Wrocław do strefy C ze względu na kryterium ochrony zdrowia. Podczas obowiązywania Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Wrocławia, czyli okres obejmujący lata 2004-2007, klasyfikacja aglomeracji Wrocławskiej do strefy C pozostawała bez zmian.

Hałas

Wrocław położony jest na przecięciu ważnych węzłów komunikacyjnych. Dzisiaj przebiegają tędy aż 3 międzynarodowe drogi. We Wrocławiu znajdują się dwa duże dworce kolejowe: Wrocław Główny i Wrocław Nadodrze (dawniej również Wrocław Świebodzki), dwa porty żeglugi rzecznej oraz międzynarodowy port lotniczy. Głównym źródłem hałasu na terenie

Miasta Wrocławia jest hałas komunikacyjny, a w szczególności hałas drogowy. Zły stan nawierzchni dróg, wzrost liczby użytkowników pojazdów przyczynia się do zwiększenia dokuczliwości na coraz to większych obszarach. Uciążliwość hałasu pochodzenia przemysłowego w skali miasta jest mniejsza niż hałasu komunikacyjnego, jednakże dla osób mieszkających w pobliżu zakładów produkcyjnych, rzemieślniczych i usługowych wartości hałasu przekraczają niekiedy wartości dopuszczalne wpływając negatywnie na samopoczucie. Ze względu na duży zakres zmian obecnego układu komunikacyjnego we Wrocławiu, przy sporządzaniu mapy akustycznej wzięto pod uwagę przyszłe procesy inwestycyjne. Powierzchnia obszarów zagrożonych długookresowym hałasem drogowym (L_{DWN}), na których stan środowiska określa się jako „niedobry” (przekroczenia do 10 dB) stanowi 35,3 km², natomiast obszarów których stan określany jest jako „zły” (przekroczenia od 10 dB do 20 dB) i „bardzo zły” (przekroczenia powyżej 20 dB) 3,5 km². W strefie o „złych” i „bardzo złych” warunkach akustycznych znajduje się 6428 lokali mieszkalnych, zamieszkałych przez blisko 19 303 mieszkańców oraz 5 budynków szkolnych i przedszkolnych. Powierzchnia obszarów najbardziej zagrożonych hałasem drogowym w porach nocnych (L_N), na których stan środowiska określany jest jako „niedobry” wynosi 44 km², a terenów na których stan środowiska określany jest jako „zły” lub „bardzo zły” wynosi 6,3 km². Na obszarze o złych i bardzo złych warunkach akustycznych znajduje się 11337 lokali mieszkalnych, które zamieszkuje 34 014 ludzi oraz 10 budynków szkolnych i przedszkolnych. W przypadku długookresowego hałasu pochodzenia kolejowego (L_{DWN}) „niedobre”, „złe” lub „bardzo złe” warunki występują na powierzchni 5 km², w obszarach określonych jako „złe” znajdują się 2 lokale mieszkalne, zamieszkałe łącznie przez 12 osób. W przypadku hałasu pochodzenia kolejowego mierzonego w porach nocnych (L_N) w obszarach o „złych” lub „bardzo złych” warunkach akustycznych znajduje się 18 lokali i zamieszkuje je 72 osoby. Powierzchnia obszarów zagrożonych hałasem lotniczym zajmuje zaledwie 0,000034 km² (L_{DWN} – hałas długookresowy) i 0,0743 km² (L_N – hałas w porach nocnych). Trzy lokale mieszkalne, zamieszkałe przez 14 osób znajdują się w „niedobrych” warunkach. Powierzchnia obszarów zagrożonych długookresowym hałasem przemysłowym (L_{DWN}), na których stan środowiska określa się jako „niedobry”, „zły” i „bardzo zły” stanowi 1,5 [km²]. W strefie o „złych” i „bardzo złych” warunkach akustycznych znajduje się 101 lokali mieszkalnych, zamieszkałych przez blisko 500 mieszkańców. Odpowiednio dla pór nocnych wartości te wynoszą: 177 lokali mieszkalnych i 936 mieszkańców. Na podstawie wyników uzyskanych z mapy akustycznej stwierdzono, że dominującymi źródłami hałasu jest hałas drogowy i tramwajowy. Ze względu na bliską zabudowę objętą mianem chronionej w odległości 25 [m] od torów liczba ludności narażonej na ponadnormatywny hałas kolejowy stanowi 0,2% natomiast liczba ludności narażonej na hałas drogowy – 24,4% całkowitej liczby ludności Wrocławia. Poziom hałasu na frontowych elewacjach większości budynków mieszkalnych przekraczał dopuszczalne wartości poziomu hałasu dla terenów zabudowy mieszkaniowej

wielorodzinnej. Również badania hałasu na terenach zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, na terenach szpitali i na terenach odpoczynku i rekreacji wskazują na przekroczenie dopuszczalnych obowiązujących norm.

Na oddziaływanie promieniowania elektromagnetycznego narażone są szczególnie miejsca, w których eksploatowane są urządzenia wytwarzające energię elektromagnetyczną. Dominującym pod względem intensywności źródłem promieniowania elektromagnetycznego we Wrocławiu są nadajniki stacji bazowych telefonii komórkowych analogowych i cyfrowych pracujące w paśmie 900 [MHz] i 1800 [MHz] oraz UMTS. Ponadto linie i stacje elektroenergetyczne oraz stacje radiolokacyjne (lotnisko), stacje radiowe i telewizyjne oraz linie wysokiego napięcia. Obecnie na terenie Miasta Wrocławia nie wykazano przekroczeń dopuszczalnych poziomów promieniowania elektromagnetycznego.

Gospodarka odpadami

Na podstawie informacji zebranych od przedsiębiorców w latach 2005 – 2007, we Wrocławiu wytwarzano od 271 467 Mg do 373 122 Mg.

Działania związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi na terenie Wrocławia obejmują aktualnie wyłącznie:

- zbieranie odpadów zmieszanych w pojemnikach,
- selektywne zbieranie makulatury, szkła, metali i tworzyw sztucznych w zestawach pojemników rozmieszczonych na terenie miasta,
- odbieranie odpadów zmieszanych z pojemników i ich transport do sortowni odpadów przy ul. Szczecińskiej lub bezpośredni transport na składowiska poza Wrocławiem,
- transport odpadów z sortowni do miejsc ich odzysku i unieszkodliwiania, lub na składowiska poza Wrocławiem,
- odbieranie odpadów selektywnie zbieranych z pojemników, wtórne sortowanie ręczne, pakietowanie i transport do zakładów recyklingu.

Aktualnie Wrocław nie posiada własnego składowiska, a odpady do składowania przekazywane są przez przedsiębiorców odbierających odpady na składowiska znajdujące się poza Wrocławiem, w szczególności na składowiska :

- w Lubinie należące do MUNDO Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Odpadami Spółka z o.o., ul. Rzeźnicza 1, 59-300 Lubin;
- w Jaroszowie, należące do VEOLIA Ekologiczne Centrum Utylizacji Sp. z o.o. w Legnicy;
- należące do Legnickiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o., Legnica, ul. Ścinawska 1;
- w Sulęcinie, należące do VKN Polska Sp. z o.o.;
- w Zakładzie Utylizacji, Recyklingu, Przerobu i Unieszkodliwiania Odpadów

Komunalnych i Przemysłowych w Rudnej Wielkiej, należące do Chemeko – System Sp. z o.o.,

- w miejscowości Gać, należące do Zakładu Gospodarowania Odpadami Sp. z o.o., Gać 90, 55-200 Oława;
- w Zawiszowie, należące do Przedsiębiorstwa Utylizacji Odpadów Sp. z o.o., Zawiszów 5, 58-100 Świdnica.

Działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku oraz unieszkodliwiania odpadów prowadzą samodzielne jednostki gospodarcze, nie będące komunalnymi jednostkami organizacyjnymi. Wyjątkiem jest Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta, który zleca prowadzenie na terenie miasta selektywnej zbiórki szkła, tworzyw sztucznych, metali, baterii oraz przeterminowanych leków.

W tabeli 3 przedstawiono wykaz podstawowych instalacji odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych.

Tabela 3.

Wykaz podstawowych instalacji odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych wg PGO 2005-2008 oraz aktualizacja w oparciu o istniejące i planowane do realizacji inwestycje

Instalacje/obiekty	Istniejące i planowane instalacje
Sortownia	<p>Instalacja do Sortowania WPO ALBA S.A. - max. wydajność: 210 000 Mg/a (odpadów zmieszanych), 20 000 Mg/a (odpadów opakowaniowych z selektywnej zbiórki).</p> <p>Instalacja do sortowania zmieszanych odpadów komunalnych CHEMEJO-SYSTEM Sp. z o.o., ul. Jerzmanowska 4-6 (brak danych o planowanym terminie realizacji oraz o wydajności instalacji).</p>
Instalacje przekształcania odpadów ulegających biodegradacji (np. kompostownie, instalacja do fermentacji odpadów)	<p>Kompostownia pryzmowa odpadów zielonych (ZBUOK I FAZA) – inwestycja realizowana przez Miasto o wydajności: 6 000 Mg/a (w budowie).</p> <p>Instalacja do mechaniczno-biologicznego unieszkodliwiania odpadów (ZBUOK II FAZA) o wydajności instalacji po roku 2013 – planowana do realizacji część mechaniczna: 30 000 Mg/a część biologiczna: 47 250 Mg/a.</p>

Instalacje/obiekty	Istniejące i planowane instalacje
<p>Obiekt demontażu odpadów wielkogabarytowych</p>	<p>Linia do przetwarzania odpadów wielkogabarytowych WPO ALBA S.A. - planowana do realizacji w 2009 r. o wydajności 20 000 Mg/a.</p> <p>Punkt rozdrabniania odpadów wielkogabarytowych CHEMEJO-SYSTEM Sp. z o.o., ul. Jerzmanowska 4-6 (brak danych o planowanym terminie realizacji oraz o wydajności instalacji).</p>
<p>Stacje przeładunkowe odpadów budowlanych wraz z instalacjami przekształcania odpadów budowlanych</p>	<p>Zakład Recyklingu Gruzów PR Merta & Merta Sp. z o.o., ul. Jerzmanowska 4-6 o przepustowości ok. 120 000 Mg/a w zakresie zbierania odpadów oraz ok. 50 000 Mg/a w zakresie odzysku – zakład istniejący.</p> <p><u>Obiekty planowane do realizacji:</u> Sortownia odpadów budowlanych WPO ALBA S.A. o przepustowości 25 000 Mg/a – rok 2010 ul. Szczecińska 5;</p> <p>Punkt transferu gruzu i odpadów budowlanych, ul. Jerzmanowska 13 SITA Wrocław Sp. z o.o. (brak danych o przepustowości);</p> <p>Sortownia odpadów budowlanych F.H.U. TRANSMA – osiedle Jerzmanów (brak danych o dokładnej lokalizacji i przepustowości);</p> <p>Instalacja do podczyszczania odpadów budowlanych CHEMEJO-SYSTEM Sp. z o.o., ul. Jerzmanowska 4-6 (brak danych o planowanym terminie realizacji oraz o wydajności instalacji).</p>

Instalacje/obiekty	Istniejące i planowane instalacje
<p>Obiekty związane ze zbiórką i gromadzeniem odpadów niebezpiecznych od mieszkańców:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obiekt magazynowania i waloryzacji odpadów niebezpiecznych, • Punkt Dobrowolnego Gromadzenia Odpadów, • Mobilny Punkt Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych. 	<p>Instalacja do recyklingu odpadów zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego – WPO ALBA S.A. o wydajności 4 000 Mg/a – planowana do realizacji w roku 2010.</p> <p>Punkt odzysku odpadów zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego wraz z instalacją do odzysku freonu CHEMEJO-SYSTEM Sp. z o.o., ul. Jerzmanowska 4-6 (brak danych o planowanym terminie realizacji oraz o wydajności instalacji).</p>
<p>Stacje przeładunkowe odpadów komunalnych</p>	<p>Stacja transferu odpadów komunalnych o przepustowości 30 000 Mg/a – planowana do realizacji przy ul. Jerzmanowskiej 19 – SITA Wrocław Sp. z o.o.</p> <p>Stacja przeładunkowa Odpadów CHEMEJO-SYSTEM Sp. z o.o., przy ul. Jerzmanowskiej 4-6 (brak danych o przepustowości) – planowana do realizacji.</p>
<p>Obiekty unieszkodliwiania odpadów takie jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> •składowisko (w tym rezerwa terenowa na magazynowanie odpadów w wypadkach klęskowych), •instalacja (instalacje) do przekształcania odpadów na paliwo alternatywne (do rozważenia przy aktualizacji planu), •zakład termicznego unieszkodliwiania odpadów, •instalacja do katalitycznej transformacji odpadów z tworzyw sztucznych. 	<p>Linia do produkcji paliw alternatywnych – istniejącą WPO ALBA S.A. przy ul. Szczecińskiej 5 o wydajności 12 000 Mg/a;</p> <p>Nowa Linia do produkcji paliw alternatywnych – planowana przez WPO ALBA S.A. przy ul. Szczecińskiej 5 o wydajności 40 000 Mg/a – planowana do realizacji w 2009 r.;</p> <p>Nie przewiduje się budowy składowiska;</p> <p>Przewiduje się budowę instalacji do termicznego przekształcania odpadów do roku 2020 – brak danych dotyczących lokalizacji oraz podmiotu podejmującego realizację inwestycji.</p>
<p>Obiekty do zbierania i unieszkodliwiania zwłok padłych zwierząt</p>	<p>Chłodnia do czasowego przetrzymywania zwłok o pow. 53 m² - planowana do realizacji w ramach Centrum Profilaktyki</p>

Instalacje/obiekty	Istniejące i planowane instalacje
Chłodnia na padłe zwierzęta	Weterynaryjno-Zootechnicznej w latach 2008-2010
Instalacje do unieszkodliwiania komunalnych osadów ściekowych	<p>Istniejące: Składowisko osadów ściekowych Wrocławskiej Oczyszczalni Ścieków o poj. całkowitej 393 200 m³ – ul. Janowska</p> <p>Planowane do realizacji: Suszarnia komunalnych osadów ściekowych – zostanie zrealizowana do 2012 r. wraz z budową III etapu WOŚ – ul. Janowska o wydajności ok. 50 Mg suchego osadu na dobę.</p>
Instalacje do odzysku odpadów	<p><u>Istniejące:</u> Instalacja do płukania piasku z kanalizacji o przepustowości 1 500 Mg/rok; Płuczka piasku o przepustowości 3 000 Mg/rok; MPWiK, lokalizacja ul. Długa 67.</p>

Po zmianach ustawowych, jakie miały miejsce w 2006 r., w wyniku których wygaszeniu uległy wcześniej wydane zezwolenia, działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości prowadzi na terenie Wrocławia 10 przedsiębiorstw. Wśród nich dominującą rolę odgrywa Wrocławskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania ALBA S.A. i w dalszej kolejności Przedsiębiorstwo Higieny Komunalnej Sp. z o.o. TRANS – FORMERS oraz SITA Wrocław Sp. z o.o., które w roku 2007 zebrały następującą ilość odpadów (% z szacunkowej ilości odpadów zebranych, wykazanych w sprawozdaniach):

1. WPO ALBA S.A. – 65,6%
2. Trans - Formers – 20,3%
3. SITA Sp. z o.o. – 6,1%

Udziały każdej z pozostałych firm wynosiły poniżej 5%.

MPWiK Sp. z o.o. we Wrocławiu jest jedynym podmiotem na terenie miasta wytwarzającym odpady z oczyszczania ścieków komunalnych. Odpady te wytwarzane są we Wrocławskiej Oczyszczalni Ścieków na Janówku.

W 2007 roku wytworzono łącznie następujące ilości odpadów z oczyszczania ścieków

- ustabilizowane komunalne osady ściekowe (kod 19 08 05) – 33 320,8 Mg,
- skratki (kod 19 08 01) – 1 212,8 Mg,
- zawartość piaskowników (19 08 02) – 838,5 Mg.

Wg danych Dolnośląskiego Urzędu Marszałkowskiego w roku 2006 w sektorze gospodarczym we Wrocławiu wytworzono ok. 943 340,8 Mg odpadów. Wśród nich 17 395,8 Mg odpadów niebezpiecznych, co stanowi 1,84 % wszystkich wytworzonych odpadów.

Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Spośród pozytywnych procesów, które mają wpływ na poprawę stanu środowiska we Wrocławiu wymienić należy:

- zapobieganie powstawaniu emisji tlenków siarki, azotu oraz pyłów do atmosfery (dotyczy zwłaszcza sektora energetycznego);
- poprawę jakości powietrza atmosferycznego w szczególności w centrum miasta;
- racjonalizację wykorzystania zasobów wodnych, głównie w sektorze przemysłowym i komunalnym;
- poprawę jakości wód powierzchniowych szczególnie w zakresie wskaźników fizyczno-chemicznych;
- wzrost skuteczności gospodarowania odpadami;
- utrzymanie pozytywnych trendów w dziedzinie ochrony przyrody i różnorodności biologicznej, głównie w zakresie obszarów chronionych;
- realizację systemu obszarów chronionych NATURA 2000.

Do negatywnych zjawisk występujących na terenie Wrocławia, należą natomiast:

zły stan powietrza w mieście oraz wzdłuż głównych tras komunikacyjnych spowodowany emisjami niskimi oraz spalinami z samochodów (pył zawieszony, tlenki azotu);

niezadowalający stan czystości wód powierzchniowych;

niewłaściwy system gospodarowania odpadami, głównie komunalnymi, niski odsetek odpadów podlegających odzyskowi oraz przetwarzaniu, brak skutecznych programów produkcji bezodpadowej i małodpadowej;

zagrożenia przyrody ożywionej przez różnego rodzaju inwestycje, wzmożony ruch turystyczny, transport.

Na terenie Miasta Wrocławia istnieją również inne zagrożenia środowiska przyrodniczego, takie jak: zanieczyszczenia gleb oraz ich degradacja biologiczna oraz nadmierny hałas.

W przypadku braku realizacji Aktualizacji Programu, a co za tym idzie rezygnacji z przewidzianych w nim inwestycji, należy przypuszczać, iż nastąpi pogorszenie obecnego stanu środowiska, głównie w zakresie:

- jakości wód powierzchniowych i podziemnych;
- gospodarki odpadami;

- zagrożenia hałasem, terenów pozostających pod presją negatywnego oddziaływania ruchu komunikacyjnego;
- jakości powietrza;
- zagrożenia dla obszarów preferowanych do objęcia ochroną prawną, jak dotąd nie chronionych.

Zanieczyszczenie środowiska będzie stopniowo wzrastać, a negatywne oddziaływanie antropopresji będzie coraz bardziej intensywne. Rozwój gospodarczy rejonu, a co za tym idzie wzrost inwestycji przemysłowych i poziomu konsumpcji, skutkować będzie zwiększającą się presją na obszary cenne przyrodniczo oraz zwiększenie zapotrzebowania na surowce i pogorszenie wszystkich elementów środowiska.

Tereny cenne przyrodniczo narażone będą na stopniową degradację, wynikającą z pogarszającego się stanu środowiska głównie wzrostu stopnia zanieczyszczeń wód, gleb, powietrza oraz intensyfikacji hałasu. Pogarszający się stan środowiska zniweluje możliwości zachowania różnorodności biologicznej oraz spowoduje pogorszenie walorów krajobrazowych na terenie miasta.

Brak inwestycji w zakresie ochrony wód, wzrost ilości ścieków i brak możliwości ich oczyszczania, może skutkować odprowadzaniem ścieków nieoczyszczonych do wód powierzchniowych oraz degradację rzek i zbiorników wodnych. Klasa jakości rzek i cieków będzie stopniowo się pogarszać. Nieoczyszczone ścieki będą w znaczącym stopniu oddziaływać także na wody podziemne, pierwszego poziomu wodonośnego – a w związku z tym i tak już niskie zasoby wodne miasta, zmniejszą się jeszcze bardziej. Zmniejszenie zasobów wodnych i ewentualne obniżenie poziomu zwierciadła wód gruntowych spowoduje zwiększenie zagrożenia suszą glebową. Brak realizacji zapisów Programu będzie prowadzić do zwiększenia zagrożenia powodziowego mieszkańców, co w przypadku powodzi skutkować może znacznymi stratami materialnymi i dużym zagrożeniem życia mieszkańców, a także niewielkimi możliwościami likwidacji skutków powodzi.

Rezygnacja z realizacji założeń Programu dotyczących ochrony gleb, spowoduje wzrost degradacji gleb, szczególnie na terenach o znacznym wykorzystaniu przemysłowym. Znacznie utrudniona będzie także rekultywacja gruntów skażonych i tych, które ulegną skażeniu. Zwiększy się ilość gruntów skażonych, co zmniejszy możliwości ich wykorzystania, a tym samym spowoduje ograniczenie rozwoju miasta. Zmniejszy się także ilość gleb wykorzystywanych rolniczo.

Brak realizacji planowanych działań w zakresie ochrony powietrza zawartych w Programie może mieć negatywny wpływ na stan powietrza w mieście. Powstrzymanie wdrażania nowych technologii w miejsce dotychczasowych, przestarzałych technik charakteryzujących się wysoką energochłonnością, wodochłonnością oraz materiałochłonnością

produkcji, a także dużą ilością wytwarzanych zanieczyszczeń spowodowałoby pogorszenie zarówno stanu powietrza atmosferycznego jak również warunków życia mieszkańców Wrocławia. Emisja transportowa wzrośnie w wyniku zwiększającej się liczby samochodów przy ich nie zawsze odpowiednim stanie technicznym oraz nieograniczonym ruchu pojazdów w centrum miasta.

Hałas komunikacyjny jest przyczyną utrzymującej się degradacji środowiska. Nie realizowanie inwestycji komunikacyjnych, polegających na modernizacji i budowie nowych ciągów komunikacji, wyprowadzeniu ruchu tranzytowego i komunikacyjnego z centrum miasta, stosowaniu urządzeń eliminujących rozprzestrzenianie się hałasu nie spowoduje poprawy klimatu akustycznego środowiska.

Brak realizacji inwestycji związanych z budową i modernizacją kompleksowych systemów gospodarowania odpadami przyczyni się do pogorszenia stanu środowiska, wzrostu zagrożenia skażenia wód powierzchniowych i podziemnych, gleb oraz powietrza atmosferycznego.

W przypadku, gdy Program Ochrony Środowiska nie zostanie wdrożony, negatywne trendy będą się stale pogłębiać, a zanieczyszczenie środowiska wrastać, realizacja Programu jest więc konieczna.

2.2. Stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Tereny, na których przewiduje się znaczące oddziaływanie realizacji działań Programu Ochrony Środowiska to przede wszystkim te, na których będzie się wykorzystywać zasoby środowiska dla rozwoju gospodarczego, podnoszenia jakości życia społeczności, rozwoju infrastruktury drogowej, komunikacyjnej i technicznej.

W przypadku realizacji zaprojektowanych przedsięwzięć w Programie Ochrony Środowiska nastąpi:

- poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych;
- zachowanie różnorodności ekologicznej i terenów cennych przyrodniczo;
- podnoszenie walorów krajobrazowych;
- polepszenie jakości powietrza;
- minimalizacja zużycia surowców, wody, kopalin;
- polepszenie stanu i ochrona zabytków.

Zadania realizowane w Programie Ochrony Środowiska przyczynią się do ochrony jakości wód powierzchniowych i podziemnych, poprawy stosunków wodnych, a także zabezpieczenia mieszkańców przed powodzią. Bardzo duże znaczenie mają inwestycje w zakresie wodociągów, które przyczynią się do poprawy jakości wody pitnej, jednocześnie podnosząc standard życia

mieszkańców. Uzbrojenie wszystkich zamieszkałych rejonów miasta, skutkować będzie poprawą jakości wód powierzchniowych i podziemnych. Nieszczelne zbiorniki bezodpływowe nie będą miały już wpływu na jakość wód – ścieki będą odprowadzane systemem kanalizacji do nowoczesnej oczyszczalni, która skutecznie usuwa zanieczyszczenia. Pomimo bardzo dobrego wpływu oczyszczalni na środowisko przyrodnicze jej funkcjonowanie powoduje także negatywne skutki, głównie uciążliwości odorowe, a także emisje i wzrost wytwarzanych odpadów. Prawidłowo funkcjonujący system zagospodarowania powstających odpadów, efektywnie niweluje negatywny wpływ oczyszczalni. Skuteczny i nowoczesny system oczyszczania powoduje, iż emisja ścieków nie wpływa na pogorszenie jakości wód rzeki Odry, która i tak niesie wody niskiej, III klasy. Docelowo Wrocławska Oczyszczalnia Ścieków będzie jedyną oczyszczalnią przyjmującą ścieki z miasta. Wszystkie inne oczyszczalnie zostaną zamknięte. Do roku 2014 planowane jest zaprzestanie odprowadzania ścieków na Pola Irygacyjne, będą one przyjmowały jedynie ścieki z kanalizacji deszczowej, znacząco zmniejszy to ilość zanieczyszczeń migrujących z pól do wód powierzchniowych i podziemnych, ich likwidacja wpłynie więc pozytywnie na jakość wód. Wrocławska Oczyszczalnia Ścieków, jako jedyna przyjmująca ścieki z miasta, będzie musiała podlegać stałej kontroli stanu technicznego instalacji oczyszczających, a także niezbędnym będzie opracowanie szczegółowych planów usuwania skutków awarii. Uzbrojenie miasta, skutkować będzie zmniejszeniem ilości odprowadzanych ścieków nieoczyszczonych ze źródeł komunalnych i przemysłowych. Realizacja tych działań jest niezbędna i korzystna dla środowiska, szczególnie dla poprawy jakości i zasobów wód.

Kolejnym z priorytetów jest zapewnienie miastu bezpieczeństwa na wypadek powodzi, co związane jest z wieloma inwestycjami z zakresu ochrony przeciwpowodziowej. Inwestycje te nie należą do kompetencji prezydenta Miasta Wrocławia, leżą one w zakresie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu. Budowa i modernizacja urządzeń przeciwpowodziowych, obiektów hydrotechnicznych może niekorzystnie wpływać na środowisko przyrodnicze. Niekorzystne oddziaływanie dotyczy głównie zmian w ukształtowaniu terenów, a także zmian w krajobrazie przyrodniczym. Jazy na rzekach mogą negatywnie oddziaływać na organizmy wodne, gdyż powodują przerwanie ciągłości biologicznej rzeki. Sytuacja taka może ograniczać możliwości migracji różnych organizmów wodnych w szczególności ryb. Budowa urządzeń czy wałów przeciwpowodziowych powoduje zmiany w naturalnym krajobrazie i środowisku. Przy budowie wałów przeciwpowodziowych przekształceniu ulegają naturalne doliny rzeczne, a zniszczeniu ulegają siedliska tam występujące. Działania takie są jednak konieczne, ponieważ mają na celu ochronę ludności miasta przed powodzią. Wszelkie planowane zabiegi melioracyjne pozwalają utrzymać właściwe stosunki wodne w glebach powstrzymując ich degradację. Melioracje jednak powinny być prowadzone w sposób, który nie doprowadzi do osuszenia oczek wodnych, stanowiących element

krajobrazu oraz specyficzne ekosystemy.

Budowa i przebudowa układu komunikacyjnego spowoduje przede wszystkim poprawę stanu nawierzchni dróg, a co za tym idzie złagodzone zostaną uciążliwości emisyjne, akustyczne i wibracyjne.

W celu poprawy systemu gospodarki odpadami należy dążyć do minimalizowania ilości wytwarzanych i składowanych odpadów, w tym ulegających biodegradacji oraz wdrażać nowoczesne systemy ich odzysku i unieszkodliwiania, w celu osiągnięcia wymaganych poziomów odzysku oraz redukcji ilości odpadów kierowanych do składowania. W celu rozwiązania problemów środowiskowych i promowania racjonalnej gospodarki odpadami w Aktualizacji Programu Środowiska zaproponowano cele i kierunki działań. Szczegółowo priorytety te zostały opisane w Planie Gospodarki Odpadami dla Miasta Wrocławia. Opracowanie to stanowi odrębny dokument.

2.3. Istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczących obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody

Obszary prawnie chronione zajmują 17% powierzchni Miasta Wrocławia.

W ich skład wchodzi:

- fragment Parku Krajobrazowego Doliny Bystrzycy o powierzchni 684 ha;
- użytki ekologiczne.

Na terenie miasta znajduje się również 181 pomników przyrody, a także obszary specjalnej ochrony ptaków oraz siedlisk.

Jedynymi problemami mogą być, te, które dotyczą lokalizacji nowej zabudowy, w tym rekreacyjnej, pozyskiwania kopalin oraz przekształceń rzeźby terenu.

Grądy Odrzańskie to obszar specjalnej ochrony ptaków, którego fragment znajduje się na terenie Miasta Wrocławia. Priorytetem na obszarach Natura 2000 jest utrzymanie istniejących warunków siedliskowych oraz zachowanie ciągłości systemu powiązań ekologicznych. Może to powodować utrudnienia w realizacji Programu związane z ograniczeniem możliwości gospodarczego wykorzystania terenu w tym:

- zagospodarowanie terenów zalewowych, zwłaszcza w dolinach rzecznych,
- lokalizację nowej zabudowy, w szczególności obiektami mogącymi znacząco oddziaływać na środowisko,
- dopuszczanie realizacji sieci urządzeń infrastruktury technicznej,
- możliwości budowy i przebudowy dróg publicznych,
- regulacje rzek i mniejszych cieków,

- budowę obiektów małej retencji i wykorzystanie energii odnawialnej,
- możliwości pozyskiwania kopalin.

Podczas wykonywania tych prac konieczne jest omijanie obszarów cennych przyrodniczo, a tym samym zachowanie wartości przyrodniczej terenu, natomiast przy modernizacji istniejących odcinków dróg ograniczanie wycinki drzew przydrożnych. W związku z tym, że na obszarach chronionych występują ściśle określone zakazy i ograniczenia nie przewiduje się, aby dopuszczono do realizacji przedsięwzięć mogących niekorzystnie wpłynąć na przyrodę tych terenów.

Niektóre z wyżej wymienionych prac będą wykonywane na terenach znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie obszarów chronionych. Jednak nie dopuszcza się realizacji przedsięwzięć, które mogłyby pogorszyć warunki bytowania ptaków lub zagrażać stanowiskom siedlisk przyrodniczych na obszarach Natura 2000. Niewątpliwie realizacja przedsięwzięć będzie oddziaływać na obszary prawnie chronione. Wpływ na te obszary może być negatywny z pewnością na etapie ich realizacji np. związanych z modernizacją i przebudową dróg.

Niska jakość wód płynących niekorzystnie wpływa na obszary chronione. Rzeki, przy których zlokalizowane są te obszary stanowią dla nich główną bazę zasobów wodnych. Wody rzek stanowią źródło wody pitnej, z której korzysta ptactwo i inne zwierzęta. Dodatkowo w miejscach gdzie następuje ewentualny drenaż wód rzecznych, występuje migracja zanieczyszczeń, które mogą skazić gleby i wody podziemne. Pośrednio do rzek trafiają zanieczyszczenia pochodzące z nieszczelnych zbiorników bezodpływowych – zanieczyszczenia przedostają się do wód gruntowych, które drenowane są przez rowy i ciekły, a przez nie trafiają do większych rzek. Całkowite uzbrojenie obszaru miasta pozwoli na redukcję zanieczyszczeń, likwidację punktowych źródeł zanieczyszczeń oraz poprawę jakości wód powierzchniowych. Przedsięwzięcia te bez wątplenia ograniczą zanieczyszczenie wód otwartych predysponowanych dla użytkowania w celach wypoczynkowych, które występują głównie na terenach chronionych. Uciążliwości związane z wykonywaniem wyżej wymienionych prac będą miały miejsce wyłącznie podczas ich realizacji. Przeprowadzenie tych inwestycji przyczyni się nie tylko do poprawy warunków życia mieszkańców miasta, ale przede wszystkim będzie miało pozytywny wpływ na poprawę stanu środowiska. Podsumowując należy stwierdzić, iż realizacja działań zawartych w Aktualizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Wrocławia na lata 2004-2015” nie spowoduje większych negatywnych zmian w środowisku przyrodniczym oraz nie wpłynie niekorzystnie na walory przyrodnicze i krajobrazowe obszarów chronionych miasta, pod warunkiem przestrzegania zakazów i ograniczeń obowiązujących na tych obszarach.

2.4. Cele ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Polityka ochrony środowiska jest jedną z polityk wspólnotowych Unii Europejskiej o najszerszym zasięgu. Rozporządzenia, dyrektywy i strategie przyjmowane w jej ramach mają wpływ nie tylko na stan środowiska, ale również na wiele dziedzin życia.

Podstawowym dokumentem w zakresie ochrony środowiska ustanowionym przez Unię Europejską w 2002 roku jest VI Program Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska „Środowisko 2010: nasza przyszłość nasz wybór”. Określa główne priorytety oraz zaplanowane działania w dziedzinie ochrony środowiska.

Wnioski wyciągnięte z realizacji poprzedniego programu z 1992 roku oraz jego ocena spowodowały, że nowy program działań na rzecz ochrony środowiska stanowi ramy dla polityki wspólnotowej w dziedzinie ochrony środowiska na okres dziesięciu lat (2001-2010).

Program ten jest strategiczny, w zakresie, w jakim stanowi on podstawę dla polityki ochrony środowiska w Unii Europejskiej podczas całego dziesięciolecia. Ogólnie rzecz ujmując, jego głównym celem jest określenie priorytetowych działań w dziedzinie ochrony środowiska, co pozwoli na skuteczną odpowiedź zarówno na wyzwania stawiane w wymiarze całego globu, jak i na określone problemy napotkane na szczeblu wspólnotowym, krajowym, regionalnym czy lokalnym. Jedną z głównych innowacji szóstego programu, wyróżniającą go spośród poprzednich programów jest wprowadzenie strategii tematycznych: m. in. dotyczącą ochrony gleby, ochrony i zachowania środowiska morskiego, zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego, środowiska miejskiego, zarządzania zasobami naturalnymi, utylizacji odpadów.

Podstawowym dokumentem krajowym w zakresie ochrony środowiska jest „Polityka ekologiczna państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016”. Dokument określa cele i zadania o charakterze systemowym ważne dla stworzenia warunków do wykonywania priorytetów ochrony środowiska. Jako podstawowy warunek skutecznej realizacji polityki ekologicznej państwa wymienia się respektowanie zasady zrównoważonego rozwoju w strategiach i politykach w poszczególnych dziedzinach gospodarowania. Określa zasady i sposoby ochrony dziedzictwa przyrodniczego i racjonalnego użytkowania zasobów przyrody. Wskazuje na konieczność zapewnienia bezpieczeństwa ekologicznego państwa, w tym przez znaczny wzrost lesistości, utworzenie europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000, ochronę terenów wodno-błotnych i poprawę stanu czystości wód powierzchniowych. Obliguje do zrównoważonego wykorzystywania surowców, materiałów, wody i energii oraz do coraz większego rozwoju energetyki odnawialnej, nakazuje kształtowanie stosunków wodnych i ochronę przed powodzią. Jednym z celów polityki ekologicznej jest zapobieganie zagrożeniom

zdrowia w środowisku i ograniczenie ryzyka dla zdrowia wynikające z narażenia na szkodliwe dla człowieka czynniki środowiskowe. Polityka ekologiczna wskazuje na konieczność poprawy jakości powietrza atmosferycznego oraz klimatu akustycznego, ochronę przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych i poważnymi awariami przemysłowymi, przeciwdziałanie zmianom klimatu oraz uporządkowanie gospodarki odpadami. Określa nakłady na realizację działań objętych polityką oraz źródła jej finansowania.

Planowane działania w obszarze ochrony środowiska w Polsce wpisują się w priorytety w skali Unii Europejskiej i cele 6. Wspólnotowego programu działań w zakresie środowiska naturalnego. Zgodnie z ostatnim przeglądem wspólnotowej polityki ochrony środowiska do najważniejszych wyzwań należy zaliczyć:

- działania na rzecz zapewnienia realizacji zasady zrównoważonego rozwoju;
- przystosowanie do zmian klimatu;
- ochrona różnorodności biologicznej.

Ważny jest aktywny udział strony polskiej w prowadzonych na forum Unii Europejskiej dyskusjach nad przyszłym kształtem prawa wspólnotowego w zakresie ochrony środowiska, szczególnie w odniesieniu do zagadnienia zmian klimatu.

Biorąc pod uwagę przyszłą prezydencję RP w 2011 r. jako wstępną strategię można wskazać tematy:

- ochrona bioróżnorodności,
- renaturalizacja i udrażnianie rzek.

Jednocześnie RP, jako członek Unii Europejskiej, jest zobowiązana do implementacji całego prawodawstwa unijnego do krajowego systemu prawnego, co powoduje szereg trudnych do wypełnienia zobowiązań. Zgodnie z generalną zasadą obowiązującą w Unii Europejskiej, okres ten powinien cechować się szybkim rozwojem gospodarczym kraju, jednak z pełnym respektowaniem zasad ochrony środowiska i ochrony przyrody. Wartości ekologiczne i społeczne są bowiem w Unii stawiane na równi z wartościami ekonomicznymi, zgodnie z kardynalną zasadą zrównoważonego rozwoju. Jednym z prewencyjnych instrumentów ochrony środowiska, który umożliwia uwzględnienie aspektów środowiskowych już na etapie przygotowania dokumentów o charakterze strategicznym, a następnie w możliwie najwcześniejszej fazie projektowania technicznego i podejmowania decyzji dla konkretnych przedsięwzięć, są procedury ocen oddziaływania na środowisko. Procesy decyzyjne powinny być proste i przejrzyste z pełnym dostępem do informacji dla przedstawicieli społeczeństwa, w tym w szczególności dla pozarządowych organizacji ekologicznych.

W sytuacji kurczących się zasobów, coraz trudniejszej dostępności oraz rosnących kosztów pozyskiwania surowców, wody i energii niezbędny jest przede wszystkim, nie tylko ze względów ekologicznych, ale także gospodarczych i społecznych, wzrost efektywności ich wykorzystania, tj. zmniejszenie ich zużycia na jednostkę produktu, jednostkową wartość

usługi, statystycznego konsumenta, itp. bez pogarszania standardu życiowego ludności i perspektyw rozwojowych gospodarki. Konieczne jest podtrzymanie dotychczasowych pozytywnych tendencji w tym zakresie, między innymi kontynuacja podjętych działań w zakresie racjonalizacji zużycia wody, szczególnie poprzez wdrażanie najlepszych dostępnych technik (BAT) w przemyśle, w działalności produkcyjnej, usługowej i w gospodarstwach domowych.

Aktualizowany projekt Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Wrocławia uwzględnia cele ochrony środowiska ustanowione na poziomie międzynarodowym i krajowym. W szczególności świadczy o tym główny cel programu ochrony środowiska, a mianowicie *„Harmonijny, zrównoważony rozwój Wrocławia, w którym wymagania ochrony środowiska nie tylko mają istotny wpływ na przyszły charakter miasta i regionu jak również wspierają jego rozwój gospodarczy”*. Realizacja tego celu wprost prowadzi do zachowania zasobów i walorów środowiska dla przyszłych pokoleń, sprzyjając rozwojowi jednocześnie gospodarstwu i poprawie szeroko rozumianej atrakcyjności regionu. Realizacja celu poprzez rozwój i modernizację infrastruktury ochrony i racjonalnego użytkowania środowiska przyrodniczego powinna umożliwić osiągnięcie standardów określonych dyrektywami UE i wynikających z Traktatu Akcesyjnego.

2.5. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy

W rozdziale tym dokonano oceny oddziaływania na środowisko przewidzianych w Programie Ochrony Środowiska działań oraz planowanych przedsięwzięć. Ocene przedstawiono w skali następujących oddziaływań:

- pozytywne/ negatywne/ brak oddziaływania;

a poza nimi oceniono dodatkowo poszczególne priorytety oddziaływania:

- bezpośrednie/ pośrednie;
- krótkotrwałe/ średniotrwałe/ długotrwałe;
- stałe/ chwilowe.

Oceny dokonano na podstawie stymulacji i przewidywanych skutków realizacji poszczególnych przedsięwzięć na poszczególne priorytety środowiska:

1. Różnorodność biologiczna, rośliny, zwierzęta;
2. Ludzie;
3. Woda;
4. Powietrze;
5. Powierzchnia ziemi;
6. Krajobraz;
7. Klimat;
8. Zasoby naturalne;
9. Zabytki;
10. Dobra materialne.

Poprzez oddziaływanie negatywne rozumie się oddziaływanie prowadzące do ujemnych skutków, pomniejszające wartość środowiska i jego składników. Negatywne mogą być zarówno działania legalne jak i nielegalne powodujące szkody w środowisku jak i stwarzające zagrożenie dla środowiska.

Oddziaływania pozytywne, to takie oddziaływania, których realizacja przynosi lub doprowadzi do poprawy stanu środowiska.

Brak oddziaływania występuje wtedy, gdy dane przedsięwzięcie nie ingeruje w jakość środowiska i nie oddziałuje na poszczególne jego elementy lub ich wpływ jest minimalny.

Przedsięwzięcie/działania	Potencjalne elementy środowiskowe na które mogą oddziaływać przedsięwzięcia										Uwagi		
	1 Różnorodność biologiczna, rośliny, zwierzęta	2 Lu-dzie	3 Woda	4 Powiet-rze	5 Powie-rzchnia ziemi	6 Krajo-braz	7 Klimat	8 Zasoby natura-lne	9 Zaby-tki	10 Dobra material-ne	bezpo-średnie (B)/pośre-dnie (P)	krótko(K) średnio (Ś) długo(D)-trwałe	stałe(S) chwilow e (C)
OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU													
1. Przebudowa centralnego systemu ogrzewania											2-P 4-P 7-P	4-D 7-D	4-S 7-S
2. Renowacja i modernizacja zabytkowych obiektów starej części Ogrodu Zoologicznego											2-P 6-P 9-B	2-D 6-D 9-D	6-S 9-S
3. Adaptacja budynku na potrzeby ośrodka edukacji ekologicznej w Ogrodzie zoologicznym											1-P 2-B 3-P 4-P 5-P 6-P 7-P	1-D 2-D 6-D	
4. Wzmożenie ochrony zagrożonych gatunków oraz kształtowanie postaw ekologicznych w społeczeństwie poprzez modernizację obiektów Ogrodu Zoologicznego											1-B 2-P 3-P 4-P 5-P 6-P 7-P 8-P 9-P	1-Ś 2-Ś 3-Ś 5-D 6-D	

Przedsięwzięcie/działania	Potencjalne elementy środowiskowe na które mogą oddziaływać przedsięwzięcia										Uwagi		
	1 Różnorodność biologiczna, rośliny, zwierzęta	2 Ludzie	3 Woda	4 Powietrze	5 Powierzchnia ziemi	6 Krajobraz	7 Klimat	8 Zasoby naturalne	9 Zabytki	10 Dobra materialne	bezpośrednie (B)/ pośrednie (P)	krótko (K) średnio (Ś) długo (D)- trwałe	stałe (S) chwilowe (C)
5. Budowa kompleksu „Życiodajne wody Afryki”													
6. Dosadzenie roślinności w obrębie zbiorników o słabo wykształconej strefie szuwarów											1-B 3-P 5-P	1-D 3-D 5-D	1-S 3-S 5-S
7. Zwiększanie bioróżnorodności zbiorników w celu stabilizacji ekosystemów											1-B	1-Ś	
8. Ograniczenie dostępu dojazdu samochodów do zbiorników											1-P 3-P 4-B 5-B 6-P 7-B	1-D 4-D 5-D 6-D	1-S 6-S 7-S
9. Powstrzymanie dopływu ścieków komunalnych do zbiornika											1-P 2-P 3-B	1-D 2-D 3-D	1-S 2-S 3-S
10. Zapewnienie różnorodności drzew i krzewów jako miejsc bytowania i żerowania ptaków											1-B 2-B	1-D 2-D	1-S 2-S
11. Minimalizacja działań powodujących fragmentaryzację drzewostanu											1-B 2-B	1-Ś 2-Ś	1-S 2-S

Przedsięwzięcie/działania	Potencjalne elementy środowiskowe na które mogą oddziaływać przedsięwzięcia										Uwagi		
	1 Różnorodność biologiczna, rośliny, zwierzęta	2 Lu-dzie	3 Woda	4 Powiet-rze	5 Powie-rzchnia ziemi	6 Krajo-braz	7 Klimat	8 Zasoby natura-lne	9 Zaby-tki	10 Dobra material-ne	bezpo-średnie(B)/pośre-dnie (P)	krótko(K) średnio (Ś) długo(D)-trwałe	stałe(S) chwilowe (C)
12. Dostosowanie terminów cięć pielęgnacyjnych i prac związanych z konserwacją drzew poza okresem rozrodu zwierząt											1-B	1-Ś	1-S
13. Zachowanie zbiorników wodnych wraz ze związanymi z nimi zakrzewieniami i zespołami roślinności nadbrzeżnej											1-B 3-B 6-B	1-D 3-D 6-D	1-S 3-S 6-S
14. Budowa przejść dla zwierząt przez trasy komunikacyjne											1-B 2-B	1-D 2-D	1-S 2-S
15. Budowa przepławek						N					1-B 6-P	1-D 6-D	1-S 6-S
16. Utrzymanie naturalnej obudowy rzek i potoków											1-B 3-B 5-P 6-B	1-D 3-D 5-D 6-D	1-S 3-S 5-S 6-S
17. Eliminowanie zanieczyszczeń wód ściekami bytowymi											1-B 2-B 3-B	1-D 2-D 3-D	1-S 2-S 3-S
18. Racjonalne i estetyczne kształtowanie przestrzeni poprzez przejrzystą sieć uliczną i kształtowanie zieleni publicznej	N										1-P 2-B 6-B	1-Ś 2-Ś 6-Ś	1-S 2-S 6-S

Przedsięwzięcie/działania	Potencjalne elementy środowiskowe na które mogą oddziaływać przedsięwzięcia										Uwagi		
	1 Różnorodność biologiczna, rośliny, zwierzęta	2 Lu-dzie	3 Woda	4 Powiet-rze	5 Powie-rzchnia ziemi	6 Krajo-braz	7 Klimat	8 Zasoby natura-lne	9 Zaby-tki	10 Dobra material-ne	bezpo-średnie(B)/pośre-dnie (P)	krótko(K) średnio (Ś) długo(D)-trwałe	stałe(S) chwilowe (C)
19. Kształtowanie komponujących z otoczeniem powiązań, szczególnie na obszarze osiedli											2-P 6-B	2-D 6-D	2-S 6-S
20. Kształtowanie odpowiednich proporcji między powierzchnią zabudowy a powierzchnią parceli dla zapewnienia niezbędnej przestrzeni ogrodowo-rekreacyjnej											2-P 6-B	2-Ś 6-Ś	2-S 6-S
21. Stosowanie skali zabudowy uwzględniającej charakter osiedli													
22. Stosowanie rozwiązań architektonicznych harmonizujących w krajobrazie											6-B	6-D	6-S
OCHRONA LASÓW													
23. Wykonywanie zabiegów ochronnych											1-B 5-B	1-Ś 5-Ś	

Przedsięwzięcie/działania	Potencjalne elementy środowiskowe na które mogą oddziaływać przedsięwzięcia										Uwagi		
	1 Różnorodność biologiczna, rośliny, zwierzęta	2 Lu-dzie	3 Woda	4 Powiet-rze	5 Powie-rzchnia ziemi	6 Krajo-braz	7 Klimat	8 Zasoby natura-lne	9 Zaby-tki	10 Dobra material-ne	bezpo-średnie (B)/pośre-dnie (P)	krótko(K) średnio (Ś) długo(D)-trwałe	stałe(S) chwilowe (C)
24. Ochrona lasu przed pożarami											1-P 2-P 3-P 4-P 5-P 6-P 7-P 8-P 9-P 10-P	1-D 2-D 3-D 4-D 5-D 6-D 7-D 8-D 9-D 10-D	1-S 2-S 3-S 4-S 5-S 6-S 7-S 8-S 9-S 10-S
25. Ochrona gleb i wód leśnych													
26. Zachowanie roślinności leśnej											1-B 5-B 6-B	1-Ś 5-Ś 6-Ś	1-S 5-S 6-S
27. Rozbudowa ścieżek rowerowych , pieszych i konnych											1-P 2-B	1-D 2-D	1-S 2-S
28. Budowa ścieżek zdrowia, ścieżek edukacji leśno-przyrodniczej											1-P 2-B	1-D 2-D	1-S 2-S
29. Organizacja miejsc dla wypoczynku i biwakowania											1-P 2-B 6-P	1-D 2-D 6-D	1-S 2-S 6-S
30. Ochrona przeciwpożarowa, ochrona przed nieuporządkowanym											1-P	1-Ś	1-S

Przedsięwzięcie/działania	Potencjalne elementy środowiskowe na które mogą oddziaływać przedsięwzięcia										Uwagi		
	1 Różnorodność biologiczna, rośliny, zwierzęta	2 Lu-dzie	3 Woda	4 Powiet-rze	5 Powie-rzchnia ziemi	6 Krajo-braz	7 Klimat	8 Zasoby natura-lne	9 Zaby-tki	10 Dobra material-ne	bezpo-średnie(B)/pośre-dnie (P)	krótko(K) średnio (Ś) długo(D)-trwałe	stałe(S) chwilowe (C)
ruchem turystycznym, degradacją i dewastacją											2-P 3-P 6-P	2-Ś 3-Ś 6-Ś	2-S 3-S 6-S
31. Stały monitoring środowiska leśnego mający na celu przeciwdziałanie pożarom, chorobom, degradacją, itp											1-B 2-P 3-B 5-P 6-P	1-D 2-D 3-D 5-D 6-D	1-S 2-S 3-S 5-S 6-S
32. Tworzenie spójnych kompleksów leśnych szczególnie w obszarze korytarzy ekologicznych i wododziałów											1-B 3-P 5-B 6-B	1-Ś 3-Ś 5-Ś 6-Ś	1-S 3-S 5-S 6-S
33. Ochrona zieleni dolin rzecznych											1-B 5-P 6-P	1-Ś 5-Ś 6-Ś	1-S 5-S 6-S
34. Łączenie kompleksów leśnych, zwłaszcza w obszarze korytarzy ekologicznych i na obszarach wododziałów											1-B 6-B	1-D 6-D	1-S 6-S
35. Zagospodarowanie terenu przy ul. Mącznej w Lasach Komunalnych Wrocławia											1-B 2-P 6-B	1-Ś 2-Ś 6-Ś	1-S 2-S 6-S
36. Tworzenie ścieżek edukacyjnych											1-P	1-Ś	1-S

Przedsięwzięcie/działania	Potencjalne elementy środowiskowe na które mogą oddziaływać przedsięwzięcia										Uwagi		
	1 Różnorodność biologiczna, rośliny, zwierzęta	2 Lu-dzie	3 Woda	4 Powiet-rze	5 Powie-rzchnia ziemi	6 Krajo-braz	7 Klimat	8 Zasoby natura-lne	9 Zaby-tki	10 Dobra material-ne	bezpo-średnie(B)/pośre-dnie (P)	krótko(K) średnio (Ś) długo(D)-trwałe	stałe(S) chwilow e (C)
na terenach cennych przyrodniczo											2-P 3-P 6-P	2-Ś 3-Ś 6-Ś	2-S 3-S 6-S
37. Zalesienia gruntów porolnych											1-B 3-P 4-P 5-B	1-Ś 3-Ś 4-Ś 5-Ś	1-S 3-S 4-S 5-S
38. Edukacja przyrodniczo-leśna											1-P 2-P 3-P 4-P 5-P 6-P 7-P 8-P 9-P 10-P	1-D 2-D 3-D 4-D 5-D 6-D 7-D 8-D 9-D 10-D	1-S 2-S 3-S 4-S 5-S 6-S 7-S 8-S 9-S 10-S
ZIELEŃ MIEJSKA													
39. Zagospodarowanie rezerwatów budowlanych tymczasowymi zieleńcami											6-P	6-K	6-C
40. Rozwój stosowania i wzbogacania form zieleni kompozycyjnej											1-P 2-P 6-P	1-K 2-K 6-K	1-C 2-C 6-C

Przedsięwzięcie/działania	Potencjalne elementy środowiskowe na które mogą oddziaływać przedsięwzięcia										Uwagi		
	1 Różnorodność biologiczna, rośliny, zwierzęta	2 Lu-dzie	3 Woda	4 Powiet-rze	5 Powie-rzchnia ziemi	6 Krajo-braz	7 Klimat	8 Zasoby natura-lne	9 Zaby-tki	10 Dobra material-ne	bezpo-średnie(B)/pośre-dnie (P)	krótko(K) średnio (Ś) długo(D)-trwałe	stałe(S) chwilowe (C)
41. Rewitalizacja obszarów zieleni											1-B 6-B	1-Ś 6-Ś	1-S 6-S
42. Nasycenie zielenią terenów przemysłowych i usługowych											1-P 2-P 4-P 6-B 7-P	1-D 2-D 4-D 6-D 7-D	1-S 2-S 4-S 6-S 7-S
43. Rozszerzenie stosowania żywopłotów jako barier osłaniających i maskujących;											2-B 6-P	2-Ś 6-Ś	2-S 6-S
44. Zagospodarowanie Osi Grunwaldzkiej – Etap II											1-P 2-P 4-P	1-Ś 2-Ś 4-Ś	1-S 2-S 4-S
45. Rewaloryzacja Parku Szczytnickiego Etap I											1-B 2-P 6-B	1-Ś 2-Ś 6-Ś	1-S 2-S 6-S
46. Renowacja pergoli przy Hali Stulecia													
47. Rewitalizacja Wysp Odrzańskich – remont wyspy Piasek Etap I											1-B 2-P 6-B	1-Ś 2-Ś 6-Ś	1-S 2-S 6-S

JAKOŚĆ WÓD I STOSUNKI WODNE

Przedsięwzięcie/działania	Potencjalne elementy środowiskowe na które mogą oddziaływać przedsięwzięcia										Uwagi		
	1 Różnorodność biologiczna, rośliny, zwierzęta	2 Lu-dzie	3 Woda	4 Powiet-rze	5 Powie-rzchnia ziemi	6 Krajo-braz	7 Klimat	8 Zasoby natura-lne	9 Zaby-tki	10 Dobra material-ne	bezpo-średnie (B)/pośre-dnie (P)	krótko(K) średnio (Ś) długo(D)-trwałe	stałe(S) chwilow e (C)
48. Skanalizowanie wszystkich zamieszkałych rejonów miasta											2-B 3-B 8-P	2-D 3-D 8-D	2-S 3-S 8-S
49. Rewitalizacja wysp i nabrzeży odrzańskich											2-P 6-B	2-D 6-D	2-S 6-S
50. Regulacja rzeki Brochówki i rowu Br-12											1-P 2-P 3-B 6-P	1-D 2-D 3-D 6-D	1-S 2-S 3-S 6-S
51. Budowa wału przeciwpowodziowego na osiedlu Kozanów we Wrocławiu											2-B 9-P 10-P	2-D 9-D 10-D	2-S 9-S 10-S
52. Program modernizacji systemu odwodnienia Miasta											3-P	3-Ś	3-S
53. Inżynier Kontraktu (projekt wodno-ściekowy FS)											2-B 3-B	2-D 3-D	2-S 3-S
HAŁAS													
54. Budowa ekranów akustycznych											1-B 2-B 3-P 4-P 5-B 6-P 9-B	1-D 2-D 3-K 4-K 5-D 6-D 9-D	1-S 2-S 3-C 4-C 5-S 6-S 9-S

Przedsięwzięcie/działania	Potencjalne elementy środowiskowe na które mogą oddziaływać przedsięwzięcia										Uwagi		
	1 Różnorodność biologiczna, rośliny, zwierzęta	2 Lu-dzie	3 Woda	4 Powiet-rze	5 Powie-rzchnia ziemi	6 Krajo-braz	7 Klimat	8 Zasoby natura-lne	9 Zaby-tki	10 Dobra material-ne	bezpo-średnie(B)/pośre-dnie (P)	krótko(K) średnio (Ś) długo(D)-trwałe	stałe(S) chwilow e (C)
											10-B	10-K	10-C
55. Wyprowadzenie ruchu tranzytowego i komunikacyjnego z centrum miasta	N				N	N	N				1-B 2-B 3-P 4-B 5-B 6-P 9-B 10-P	1-D 2-D 3-Ś 4-D 5-D 6-D 9-D 10-K	1-S 2-S 3-S 4-S 5-S 6-S 9-S 10-S
56. Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego poprzez poprawę nawierzchni na najbardziej newralgicznych odcinkach dróg					N		N				1-B 2-B 3-B 4-B 5-B 6-B 9-B 10-P	1-D 2-D 3-Ś 4-D 5-D 6-D 9-D 10-D	1-S 2-S 3-C 4-S 5-S 6-S 9-S 10-S
57. Wdrożenie w życie Programu Ochrony Środowiska przed hałasem dla Miasta Wrocławia w celu minimalizacji ponadnormatywnych emisji hałasu											1-B 2-B 3-P 4-B 5-B 6-B 9-B	1-D 2-D 3-Ś 4-D 5-D 6-D 9-D	1-S 2-S 3-C 4-S 5-S 6-S 9-S

Przedsięwzięcie/działania	Potencjalne elementy środowiskowe na które mogą oddziaływać przedsięwzięcia										Uwagi		
	1 Różnorodność biologiczna, rośliny, zwierzęta	2 Ludzie	3 Woda	4 Powietrze	5 Powierzchnia ziemi	6 Krajobraz	7 Klimat	8 Zasoby naturalne	9 Zabytki	10 Dobra materialne	bezpośrednie (B)/ pośrednie (P)	krótco (K) średnio (Ś) długo (D)- trwałe	stałe (S) chwilowe (C)
											10-B	10-D	10-S

OBJAŚNIENIA:

N	oddziaływanie negatywne warunkowe lub b. słabe
	oddziaływanie pozytywne (poprawa stanu)
	brak oddziaływania

1-10 – potencjalne elementy środowiskowe na które mogą oddziaływać przedsięwzięcia

B – bezpośrednie

P – pośrednie

krótko(K)/średnio(Ś)-/długo(D)-/-trwałe

S – stałe

C - chwilowe

3. Przedstawia

3.1. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

Do przedsięwzięć realizowanych w ramach Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Wrocławia, które mogą negatywnie oddziaływać na środowisko należą przede wszystkim na etapie budowy inwestycje w zakresie infrastruktury komunalnej: wodociągi, kanalizacja, oczyszczalnie ścieków, sieć gazowa a także w fazie realizacji i eksploatacji drogi, zbiorniki retencyjne, urządzenia hydrotechniczne i przeciwpowodziowe. Negatywne oddziaływanie tych inwestycji na środowisko można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań. Ponadto prawidłowy projekt uwzględniający potrzeby ochrony środowiska zarówno na etapie budowy jak i w fazie eksploatacji inwestycji pozwoli także ograniczyć te oddziaływania.

Do ogólnych działań ograniczających oddziaływanie należą:

- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych;
- stosowanie odpowiednich technologii, materiałów o rozwiązaniach konstrukcyjnych;
- maskowanie elementów dysharmonijnych dla krajobrazu.

Przy realizacji koncepcji budowy zbiorników małej retencji należy tak planować zakres prac budowlanych, aby w możliwie najwyższym stopniu zapewnić ochronę gleb, siedlisk, naturalnego ukształtowania terenu i stosunków wodnych. W celu zmniejszenia negatywnego wpływu budowli hydrotechnicznych na ciągłość cieków należy zaprojektować przepławki dla ryb. Dla eliminacji ujemnych dla środowiska skutków piętrzenia wody w zbiorniku retencyjnym, należy na etapie opracowywania koncepcji jego budowy, przewidzieć wykonanie systemów regulujących stosunki wodne na obszarach przyległych. Aby zapobiec eutrofizacji zbiornika należy w obrębie zlewni zbiornika zapewnić budowę kanalizacji i oczyszczalni ścieków oraz stworzyć strefy buforowe co ograniczy spływ substancji biogennej z pól.

Realizacja infrastruktury transportu drogowego nie może zagrażać trwałości układów przyrodniczych i ciągłości funkcjonowania środowiska przyrodniczego. Realizując inwestycje drogowe należy ograniczać presję na tereny wrażliwe, unikać barier dla funkcjonowania przyrody. Istotne jest zachowanie drożności korytarzy ekologicznych oraz utrzymanie głównych szlaków migracji zwierząt. Zapewnienie przepustów lub kładek dla zwierząt w poprzek drogi, pozwoli utrzymać te szlaki migracyjne. Aby ograniczyć oddziaływanie drogi jako źródła emisji

hałasu i spalin należy uwzględnić w projekcie możliwość budowy ekranów akustycznych oraz takie rozwiązania, które poprawią płynność ruchu. Ponadto nasadzenia wzdłuż drogi mogą ograniczyć rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń.

Mając na uwadze duży zasięg oraz w większości przypadków nieodwracalny charakter przekształceń środowiska podczas realizacji analizowanych inwestycji, zaleca się dokładne rozważanie lokalizacji inwestycji, a także zastosowanie przyjaznych dla środowiska oraz wysokiej klasy rozwiązań technicznych.

W przypadku realizacji zadań budowy zbiorników małej retencji należy tak prowadzić prace, aby zapewnić ochronę gleb, siedlisk, rzeźby terenów i stosunków wodnych. Dla projektowanych budowli hydrotechnicznych należy zaprojektować przepławki dla ryb. Niewątpliwie piętrzenie wody ma negatywne skutki dla środowiska, dlatego należy przewidzieć skutki i uwzględnić je już na etapie projektowym. W kategorii oddziaływania budowy infrastruktury drogowej na świat przyrodniczy należy w projektach przewidzieć miejsca nam przeprawę dla zwierząt np. kładki, przepusty w celu zapewnienia ścieżek migracyjnych.

Nasadzenia drzew wzdłuż tras komunikacyjnych będą wpływały na zmniejszenie zanieczyszczeń powietrza. Szczególne znaczenie mają zadania związane z ochroną lasu oraz zwiększaniem lesistości, poprawiające stan zdrowotny oraz przywracające właściwą strukturę drzewostanu. Szczęólnego traktowania oraz szczególnej uwagi wymagają lasy prywatne, które ze względu na ich charakter i strukturę nie są w należyty sposób zagospodarowywane i chronione. Działania te mają wpływ na stan środowiska na jego zasoby wodne, powietrze, gleby, czy też pośrednio na zdrowie ludzkie, co wynika z wielorakich funkcji jakie pełnią lasy.

Obszary chronione czyli obszary Natura 2000 czy Park Krajobrazowy Doliny Bystrzycy, w znacznej części położone są na obszarach dolin rzecznych. Bardzo ważnym jest więc ochrona jakości wód rzek w szczególności Odry, Bystrzycy i Oławy. Dodatkowo z zasobów wodnych rzeki Oławy czerpią główne ujęcia wód zaopatrujące miasto w wodę pitną, ochrona jakości wód tej rzeki jest więc szczególnie ważna. Miasto dąży do minimalizacji emisji ścieków i poprawy jakości wód, efektem tego jest likwidacja mało efektywnych oczyszczalni ścieków i skierowanie wszystkich nieczystości do jednej głównej oczyszczalni, która skutecznie oczyszcza ścieki i wykazuje znaczną redukcję wskaźników zanieczyszczeń. Działania przewidziane w programie skutkować będą poprawą jakości wód powierzchniowych, a tym samym poprawą stanu środowiska obszarów chronionych zlokalizowanych przy rzekach. Istotnymi są zabezpieczenia przeciwpowodziowe, które chronią przed zalaniem nie tylko miasto i jego ludność, lecz także siedliska ptactwa i innych zwierząt.

Planowane i realizowane inwestycje w zakresie gospodarki odpadami mają istotny wpływ na kształtowanie środowiska. Należy zatem dążyć do prawidłowego i racjonalnego zastosowania urządzeń technologicznych, poprzez:

- ◆ Wdrażanie nowoczesnych technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów;
- ◆ Tworzenie punktów dobrowolnego gromadzenia odpadów niebezpiecznych stałych

- i mobilnych;
- ◆ Podjęcie działań poprawiających system monitoringu strumienia odpadów powstających na terenie miasta;
- ◆ Systematyczne przejmowanie przez gminę strumienia odpadów wytwarzanych na terenie miasta;
- ◆ Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców;
- ◆ Systematyczne wprowadzanie bezodpadowych i mało odpadowych technologii produkcji oraz wprowadzenie zasady stosowania najlepszych dostępnych technologii.

3.2. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

Większość proponowanych do realizacji przedsięwzięć w ramach Programu Ochrony Środowiska dla miasta Wrocławia ma pozytywny wpływ na środowisko i proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia. Ponadto dokument jest dokumentem strategicznym na wysokim stopniu ogólności i w związku z tym brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych działań. Skutki środowiskowe podejmowanych działań silnie zależą od lokalnej chłonności środowiska lub od występowania w rejonie realizacji przedsięwzięcia tzw. obszarów wrażliwych dlatego przy budowie nowych dróg, oczyszczalni ścieków, stacji uzdatniania wody, urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii, zbiorników retencyjnych należy rozważać warianty alternatywne tak aby wybrać ten który w najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływać na środowisko. Jako warianty alternatywne przedsięwzięcia można rozważać: warianty lokalizacji, warianty konstrukcyjne i technologiczne, warianty organizacyjne czy wariant niezrealizowania inwestycji tzw. wariant „0”. Wariant „0” nie oznacza, że nic się nie zmieni, ponieważ brak realizacji inwestycji może także powodować konsekwencje środowiskowe.

PLAN OPERACYJNY

Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Wrocławia na lata 2008-2011 z perspektywą do 2015 roku przewiduje listę przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w latach 2008-2011, które mogą oddziaływać na środowisko.

Ich oddziaływanie będzie pozytywnie oddziaływać na środowisko.

Poniżej przedstawiono listę przedsięwzięć na podstawie planu operacyjnego zawartego w Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Wrocławia.

Opracowując Plan Operacyjny opierano się wyłącznie na przedsięwzięciach zawartych w „Wieloletnim Planie Inwestycyjnym na lata 2008-2012” uchwalonym 15 maja 2008r. ([stan z](#)

dnia 10 lipca 2008r). Zmiany w budżecie mogą powodować zmiany w wieloletnim planie inwestycyjnym bez konieczności ich zatwierdzenia uchwałą Rady Miejskiej. W związku z tym, iż po 10 lipca przedsięwzięcia te ulegają ciągłej modyfikacji, to zaproponowana lista przedsięwzięć nie zamyka możliwości realizowania innych o podobnym efekcie.

W tabeli poniżej uwzględniono wpływ realizacji przedsięwzięć na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego i zdrowie ludzi.

Wpływ określono jako:

	oddziaływanie pozytywne
	oddziaływanie pozytywne warunkowe lub b. słabe
	oddziaływanie negatywne
	oddziaływanie negatywne warunkowe lub b. słabe

Oddziaływania przedstawione zostały w oparciu o następujące sektory:

- ◆ Ochrona powietrza atmosferycznego;
- ◆ Ochrona przed hałasem;
- ◆ Jakość wód i stosunki wodne;
- ◆ Ochrona przyrody i krajobrazu;
- ◆ Ochrona lasów;
- ◆ Zagrożenia i ochrona przeciwpożarowa;
- ◆ Zieleń miejska;
- ◆ Ochrona gleb;
- ◆ Ochrona zasobów kopalin;
- ◆ Edukacja ekologiczna.

OCHRONA POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO						
Kierunek działań	Powietrze	Wody	Hałas	Gospodarka odpadami	Krajobraz	Zdrowie ludzi
ZMNIEJSZENIE ZUŻYCIA ENERGII CIEPLNEJ POPRZEZ (IZOLACJĘ CIEPLNĄ BUDYNKÓW I STOSOWANIE MATERIAŁÓW ENERGOOSZCZĘDNYCH)						
Program rewitalizacji miasta Wrocławia						
Program poprawy stanu technicznego						

budynków komunalnych						
POPRAWA PŁYNNOŚCI RUCHU						
Budowa nowych sygnalizacji świetlnych						
OCHRONA PRZED HAŁASEM						
Kierunek działań	Powietrze	Wody	Hałas	Gospodarka odpadami	Krajobraz	Zdrowie ludzi
OGRANICZENIE EMISJI HAŁASU KOMUNIKACYJNEGO POPRZEZ POPRAWĘ NAWIERZCHNI NA NAJBARDZIEJ NEWRALGICZNYCH ODCINKACH DRÓG						
Przebudowa, budowa, modernizacja nawierzchni ulic, parkingów, dróg						
Przebudowa mostów						
Zintegrowany System Transportu Szynowego w Aglomeracji i we						
WYPROWADZENIE RUCHU TRANZYTOWEGO I KOMUNIKACYJNEGO Z CENTRUM MIASTA						
Budowa obwodnicy , połączenia obwodnicy i węzła komunikacyjnego						
BUDOWA EKRANÓW AKUSTYCZNYCH						
Budowa ekranu akustycznego wzdłuż ul. Karkonoskiej						
JAKOŚĆ WÓD I STOSUNKI WODNE						
Kierunek działań	Powietrze	Wody	Hałas	Gospodarka odpadami	Krajobraz	Zdrowie ludzi
SKANALIZOWANIE WSZYSTKICH ZAMIESZKAŁYCH REJONÓW MIASTA						
Uzbrojenie terenów osiedli						
MODERNIZACJA OBIEKTÓW INFRASTRUKTURALNYCH						
Inżynier Kontraktu (projekt wodno-ściekowy FS)						
Program modernizacji systemu odwodnienia Miasta						

OCHRONA PRZED POWODZIĄ						
Rewitalizacja wysp i nabrzeży odrzańskich						
Regulacja rzeki Brochówki i rowu Br-12						
Budowa wału przeciwpowodziowego na osiedlu Kozanów we Wrocławiu						
OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU						
Kierunek działań	Powietrze	Wody	Hałas	Gospodarka odpadami	Krajobraz	Zdrowie ludzi
STOSOWANIE ROZWIĄZAŃ ARCHITEKTONICZNYCH HARMONIZUJĄCYCH W KRAJOBRAZIE						
Budowa fontanny przy ul. Oławskie						
DOSTOSOWANIE FORM WYPOCZYNKU I ZAGOSPODAROWANIA DO WARUNKÓW PRZYRODNICZYCH OBSZARÓW						
Przebudowa stadionów, boisk, adaptacja budynków, przebudowa terenów rekreacyjnych						
OCHRONA ELEMENTÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZO - KULTUROWEGO						
Przebudowa, budowa i modernizacja obiektów kultury						
OCHRONA, REWITALIZACJA I REWALORYZACJA TERENÓW ZIELENI ORAZ WPROWADZANIE POWIERZCHNI BIOLOGICZNIE CZYNNYJ NA TERENACH PRZEZNACZONYCH POD INWESTYCJE						
Renowacja i modernizacja zabytkowych obiektów Ogrodu Zoologicznego						
Budowa Afrykarium - Oceanarium we Wrocławiu						
OCHRONA LASÓW						
Kierunek działań	Powietrze	Wody	Hałas	Gospodarka odpadami	Krajobraz	Zdrowie ludzi
PROWADZENIE PROEKOLOGICZNEGO MODELU GOSPODARKI LEŚNEJ						
Zagospodarowanie						

terenu przy ul. Mącznej w Lasach Komunalnych Wrocławia						
ZAGROŻENIA I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA						
Kierunek działań	Powietrze	Wody	Hałas	Gospodarka odpadami	Krajobraz	Zdrowie ludzi
ZAPEWNIENIE WARUNKÓW DO PODJĘCIA SKUTECZNYCH DZIAŁAŃ RATOWNICZYCH						
Zakup samochodów pożarniczych dla Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej						
Monitoring prewencyjny Wrocławia						
Budowa strażnic dla Komendy Miejskiej PSP we Wrocławiu						
Budowa bazy lokalowej i techniczno - obsługowej dla Policji						
Program oświetlenia miejsc niebezpiecznych						
ZIELEŃ MIEJSKA						
Kierunek działań	Powietrze	Wody	Hałas	Gospodarka odpadami	Krajobraz	Zdrowie ludzi
OCHRONA, REWITALIZACJA I REWALORYZACJA TERENÓW ZIELENI ORAZ WPROWADZANIE POWIERZCHNI BIOLOGICZNIE CZYNNYCH NA TERENACH PRZEZNACZONYCH POD INWESTYCJE						
Program rewitalizacji zieleni miejskiej						
OCHRONA I ROZWÓJ KOMPOZYCJI UKŁADÓW ZIELENI W TYM TWORZENIE NOWYCH OBSZARÓW ZIELENI URZĄDZONEJ I REKREACYJNEJ (PARKI, ZIELEŃCE, SKWERY)						
Nowe zalesienia - urządzenie parku leśnego - Janówek we Wrocławiu						
Rewaloryzacja parku Szczytnickiego i Promenad Staromiejskich						
Program modernizacji Miejskiego Ogrodu						

Zoologicznego						
OCHRONA GLEB						
Kierunek działań	Powietrze	Wody	Hałas	Gospodarka odpadami	Krajobraz	Zdrowie ludzi
Program modernizacji cmentarzy komunalnych						
GOSPODARKA ODPADAMI						
Realizacja Programu Rozwoju Usług Gospodarki Odpadami						
OCHRONA ZASOBÓW KOPALIN						
Kierunek działań	Powietrze	Wody	Hałas	Gospodarka odpadami	Krajobraz	Zdrowie ludzi
Uwzględnienie w studiach uwarunkowań oraz wprowadzanie w m.p.z.p. Obszarów perspektywicznych						
EDUKACJA EKOLOGICZNA						
Kierunek działań	Powietrze	Wody	Hałas	Gospodarka odpadami	Krajobraz	Zdrowie ludzi
ZAPEWNIENIE SPOŁECZEŃSTWU NIEZBĘDNYCH INFORMACJI NA TEMAT STANU ŚRODOWISKA I DZIAŁAŃ NA RZECZ JEGO OCHRONY						
Rozbudowa systemu informacji miejskiej i przestrzennej						
WSPÓŁDZIAŁANIE WŁADZ MIASTA, PRZEDSTAWICIELI ŚRODOWISKA NAUKOWEGO, ZAKŁADÓW PRACY, ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH W REALIZACJI EDUKACJI						
Wykorzystanie nowoczesnych technologii i odnawialnych źródeł energii dla potrzeb edukacyjnych - budowa Szkoły Podstawowej na osiedlu Maślice we Wrocławiu						

Adaptacja budynku na potrzeby ośrodka edukacji ekologicznej w Ogrodzie Zoologicznym we Wrocławiu						
Wzmoczenie ochrony zagrożonych gatunków oraz kształtowanie postaw ekologicznych w społeczeństwie poprzez modernizację obiektów Ogrodu Zoologicznego we Wrocławiu						

Ocenę oddziaływania w oparciu o poszczególne sektory przedstawiono również dla budowy instalacji gospodarki odpadami.

Kierunek działań	Powietrze	Wody	Hałas	Gospodarka odpadami	Krajobraz	Zdrowie ludzi
Sortownia						
Instalacja do sortowania zmieszanych odpadów komunalnych CHEMEJO-SYSTEM Sp. z o.o., ul. Jerzmanowska 4-6 (brak danych o planowanym terminie realizacji oraz o wydajności instalacji)	NS	NS	NS	P	O	O
Instalacje przekształcania odpadów ulegających biodegradacji						
Kompostownia przyzmaczowa odpadów zielonych (ZBUOK I FAZA) – inwestycja realizowana przez Miasto o wydajności: 6 000 Mg/a (w budo-	NS	NS	NS	P	NS	O

Kierunek działań	Powietrze	Wody	Hałas	Gospodarka odpadami	Krajobraz	Zdrowie ludzi
wie)						
Instalacja do mechaniczno-biologicznego unieszkodliwiania odpadów (ZBUOK II FAZA) o wydajności instalacji po roku 2013 – planowana do realizacji część mechaniczna: 30 000 Mg/a część biologiczna: 47 250 Mg/a	O	NS	NS	P	NS	O
Obiekt demontażu odpadów wielkogabarytowych						
Linia do przetwarzania odpadów wielkogabarytowych WPO ALBA S.A. - planowana do realizacji w 2009 r. o wydajności 20 000 Mg/a Ul. Szczecińska 5	NS	O	NS	P	O	O
Punkt rozdrabniania odpadów wielkogabarytowych CHEMEJO-SYSTEM Sp. z o.o., ul. Jerzmanowska 4-6 (brak danych o planowanym terminie realizacji oraz o wydajności instalacji)	NS	O	NS	P	O	O
Stacje przeładunkowe odpadów budowlanych wraz z instalacjami przekształcania odpadów budowlanych						
Sortownia odpadów budowlanych WPO ALBA S.A. o przepustowości 25 000 Mg/a – rok 2010 ul. Szczecińska 5	NS	O	NS	P	O	O

Kierunek działań	Powietrze	Wody	Hałas	Gospodarka odpadami	Krajobraz	Zdrowie ludzi
Punkt transferu gruzu i odpadów budowlanych, ul. Jerzmanowska 13 SITA Wrocław Sp. z o.o. (brak danych o przepustowości)	NS	O	NS	P	O	O
Sortownia odpadów budowlanych F.H.U. TRANSMa – ul. Piótnowa (brak danych o dokładnej przepustowości)	NS	NS	NS	P	NS	O
Instalacja do podczyszczania odpadów budowlanych CHEMEO-SYSTEM Sp. z o.o., ul. Jerzmanowska 4-6 (brak danych o planowanym terminie realizacji oraz o wydajności instalacji)	NS	O	NS	P	O	O
Punkt odzysku i zbierania odpadów budowlanych przy ul. Byczyńskiej Przedsiębiorstwo Budowlane MIAZGA Sp. z o.o. o przepustowości 200 000 Mg/rok	NS	NS	NS	P	NS	O
Obiekty związane ze zbiórką i gromadzeniem odpadów niebezpiecznych od mieszkańców						
Instalacja do recyklingu odpadów zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego – WPO ALBA S.A. o wydajności 4 000 Mg/a – planowana do realizacji w roku 2010	NS	O	O	P	O	O

Kierunek działań	Powietrze	Wody	Hałas	Gospodarka odpadami	Krajobraz	Zdrowie ludzi
Punkt odzysku odpadów zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego wraz z instalacją do odzysku freonu CHEMEJO-SYSTEM Sp. z o.o., ul. Jerzmanowska 4-6 (brak danych o planowanym terminie realizacji oraz o wydajności instalacji)	NS	O	O	P	O	O
Punkty Dobrowolnego gromadzenia odpadów				P		
Stacje przeładunkowe odpadów komunalnych						
Stacja transferu odpadów komunalnych o przepustowości 30 000 Mg/a – planowana do realizacji przy ul. Jerzmanowskiej 19 – SITA Wrocław Sp. z o.o.	NS	NS	NS	P	O	O
Stacja przeładunkowa Odpadów CHEMEJO-SYSTEM Sp. z o.o., przy ul. Jerzmanowskiej 4-6 (brak danych o przepustowości) – planowana do realizacji	NS	NS	NS	P	O	O
Obiekty unieszkodliwiania odpadów						
Nowa Linia do produkcji paliw alternatywnych	O	NS	NS	P	O	O

Kierunek działań	Powietrze	Wody	Hałas	Gospodarka odpadami	Krajobraz	Zdrowie ludzi
nnych – planowana przez WPO ALBA S.A. przy ul. Szczecińskiej 5 o wydajności 40 000 Mg/a – planowana do realizacji w 2009 r.						
Budowę instalacji do termicznego przekształcania odpadów do roku 2020 – brak danych dotyczących lokalizacji oraz podmiotu podejmującego realizację inwestycji	NS	O	NS	P	NS	O
Obiekty do zbierania i unieszkodliwiania zwłok padłych zwierząt						
Chłodnia do czasowego przetrzymywania zwłok o pow. 53 m ² - planowana do realizacji w ramach Centrum Profilaktyki Weterynaryjno-Zootechnicznej w latach 2008-2010	O	PS	O	P	O	P
Instalacje do unieszkodliwiania komunalnych osadów ściekowych						
Suszarnia komunalnych osadów ściekowych – zostanie zrealizowana do 2012 r. wraz z budową III etapu WOS – ul. Janowska o wydajności ok. 50 Mg suchego osadu na dobę.	NS	PS	O	P	O	O
Oddziaływanie pośrednie planowanych inwestycji związanych z gospodarką odpadami						
Oddziaływanie pośrednie wynikające z zagospodarowania odpadów	PS	P	PS	P	P	P

Legenda

P	oddziaływanie pozytywne
PS	oddziaływanie pozytywne warunkowe lub b. słabe
N	oddziaływanie negatywne
NS	oddziaływanie negatywne warunkowe lub b. słabe
O	oddziaływanie obojętne

Przy ocenie bezpośredniego oddziaływania na środowisko planowanych inwestycji uwzględniano ich bezpośredni wpływ na poszczególne elementy środowiska poprzez emisję ścieków, substancji do powietrza (np. pyłów lub odorów) oraz hałasu jakie mogą powstawać podczas eksploatacji instalacji lub obiektu. W takim kontekście instalacje te mogą potencjalnie oddziaływać negatywnie na środowisko lub być dla niego obojętne. Należy jednak zauważyć, że ich realizacja będzie możliwa po uzyskaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w których zostaną określone warunki służące ograniczeniu negatywnego oddziaływania na środowisko.

4. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko aktualizacji „Programu Ochrony Środowiska Miasta Wrocławia na lata 2004-2015”, została opracowana zgodnie z Ustawą z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227) i stanowi element procedury postępowania w sprawie oceny oddziaływania tego dokumentu na środowisko przyrodnicze miasta.

W skład opracowania wchodzi:

- Informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami;
- Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy;
- Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania;
- Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko;
- Określenie, analiza i ocena:
 - Istniejącego stanu środowiska oraz potencjalnych zmian tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu;
 - Stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem;
 - Istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczących obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody;
 - Celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposobów w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu;
 - Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:
 - dobra materialne,
 - krajobraz,
 - klimat,
 - ludzi,
 - powietrze,
 - powierzchnię ziemi,
 - rośliny,

- różnorodność biologiczną,
- wodę,
- zasoby naturalne,
- zabytki,
- zwierzęta.

Z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

- Przedstawia:
 - Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru;
 - Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Całościowa analiza materiału zawartego w aktualizacji „Programu Ochrony Środowiska Miasta Wrocławia na lata 2004-2015” pozwoliła stwierdzić, że opracowanie nie ma istotnych braków informacyjnych i analitycznych, które ograniczyłyby możliwości dokonania niniejszej prognozy.